

JAV ŠOKIŲ ŠVENTĖS DALYVIAI DALYVAUS AKCIJOJE „TAUTIŠKA GIESMĖ APLINK PASAULĮ“

Tautiška giesmė ir vėl su-burs lietuvačius kartu! Šiais metais liepos 4 d. 10 val. Inner Harbour pakrantėje, Baltimorėje, jau aštuntus me-tus iš eilės tęsime tradiciją ir himnais vieningai pasveikinsi-me tėvynę Lietuvą ir Jungtines Amerikos Valstijas. Lietuvos Respublikos generalinis kon-sulatas Čikagoje, bendradar-biaudamas su Šokių šventės organizaciniu komitetu, ma-loniai kviečia visus šventės dalyvius ir svečius prisijungti prie šio neeilinio renginio ir sujungti savo balsus Tautiškai giesmei atlikti.

Himno giedojimas Inner Harbour pakrantėje vyks aplin-kiniams netikėtu „Flashmob“ principu, kuomet susirinkę lietuvačiai gavę ženklą iš-skleis trispalves ir griausmin-gai užgiedos „Lietuva, tėvyne mūsų...“ Taip pat akcijos metu sveikinant Nepriklausomybės dienos proga bus giedamas ir JAV himnas. Ši šventė vyks gausiai turistų lankomoje, istorinėje pakrantėje Inner Harbour (aikštėje, esančioje šalia Calvert ir Pratt gatvių sankirtos). Joje planuoja da-lyvauti ir Seimo pirmininkė Loreta Graužinienė, kultūros ministras Šarūnas Birutis ir kiti valstybės pareigūnai.

„Tautiška giesmė aplink pasaulį“, užgimusi 2009 m., minint Lietuvos tūkstantmetį,

Pernai Čikagoje Tautiška giesmė sulaukė didžiulio Dainų šventės dalyvių dėmesio.

S. Ščedrina nuotr., „Studio Light Inc.“

jau tapo unikalia tradicija, kuri, palaikoma aktyvių lie-tuvių, telkia tautos patriotiškumą Lietuvoje ir išeivijoje. Tai yra gyvas įrodymas, jog ir nedidelė šalis geba daryti didžius dalykus ir būti be galo vieninga. Ši nuostabi akcija, rengiama Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną, paskatino žmones giedoti Lietuvos himną daugiau nei

pusšimtyje pasaulio šalių, tarp jų ir lietuvačius Jungtinėse Amerikos Valstijose. Pernai Čikagoje šis renginys sulaukė didžiulio Dainų šventės daly-vių dėmesio ir himnas buvo giedamas dangoraižių apsup-tyje daugiau nei 400 choristų bei kitų svečių. Manoma, jog 2015 m. Čikagoje Tautiška giesme savo tėvynę pasveikino apie du tūkstančiai lietuvių.

Šįmet ir vėl tikimasi sulaukti kuo daugiau patriotiškai nusi-teikusių ir tautiniais motyvais bei vėliavos spalvomis pasi-puošusių tautiečių. Visi kartu padarykime šių metų akciją pačia gausiausia išeivijoje!

Po Tautinės giesmės ak-cijos Lietuvos ambasada Va-šingtone maloniai kviečia dalyvauti 13 val. joje vyk-siančiame XV Lietuvių tau-

tinių šokių šventės dalyvių ir JAV Lietuvių bendruo-menės narių susitikime, kur Seimo Pirmininkė atidarys Prezidentui Kaziui Griniui skirtą parodą. Pageidaujantys dalyvauti renginyje amba-sadoje daugiau informacijos gali rasti adresu <https://usa.mfa.lt/usa/lt/>.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

NATO VADAS ĮSPĖJA DĖL RUSIJOS ĮTAKOS ZONOS KŪRIMO

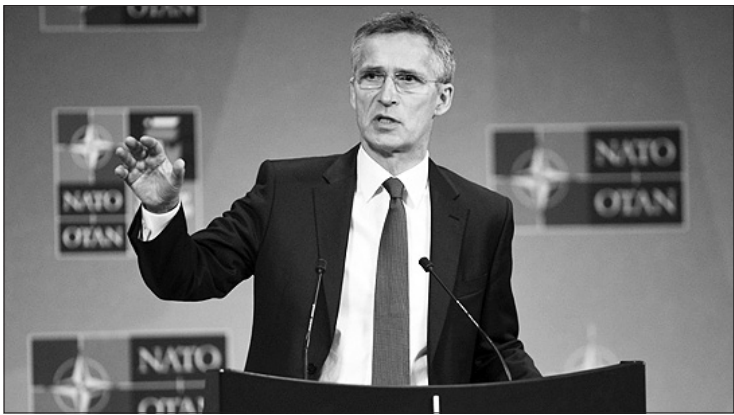
NATO generalinis sekreto-rius Jensas Stoltenbergas (Jens Stoltenberg) įspėjo, kad Rusija bando „karinėmis priemonė-mis sukurti įtakos zoną“, rašo naujienų agentūra „Deutsche Welle“.

NATO generalinio sekreto-riaus teigimu, NATO atidžiai stebėjo didelį Rusijos apsigin-klavimą pasienyje: „Arkties ir Baltijos regionuose, nuo Juodosios iki Viduržemio jūros“.

„Turime suduoti tam atsa-ką, siųsdami aiškų stiprybės signalą“, – pridūrė jis.

Komentuodamas NATO trečiadienio sprendimą dislo-kuoti Rytų Europoje keturis papildomus batalionus, J. Stoltenbergas sakė, kad šis žingsnis yra „tinkamas atsakas į agresyvius Rusijos veiks-mus“.

Nuo krizės Ukrainoje pra-džios ir Rusijos 2014 metais įvykdytos Krymo aneksi-

NATO generalinis sekretorius Jensas Stoltenbergas (Jens Stoltenberg).

NATO

jos Estija, Latvija, Lietuva ir Lenkija reiškė susirūpini-mą, kad šalių saugumui kyla grėsmė. Atsižvelgiant į šalių reiškiamą nerimą, kiekvienoje Baltijos šalyje bus dislokuota 1 000 karių.

„Nenorime naujo Šaltojo karo. Norime parodyti ga-limiems užpuolikams, kad reaguojame, kai šie mus baugin-a“, – sakė NATO generalinis sekretorius ir pridūrė, kad NATO taip pat yra pasiruošusi

vesti su Rusija derybas.

„Akivaizdu, kad nenori-me konfrontacijos su Rusija bei Šaltojo karo“, – vokie-čių laikraščiui „Bild“ sakė J. Stoltenbergas.

Atsižvelgiant į didėjan-tį kibernetinių atakų skaičių, J. Stoltenbergo teigimu, didelė ataka pareikalautų sąjunginio atsako.

„Kaip mes atsakytume, priklausytų nuo atakos masto“, – sakė jis.

LRT

REIŠKIAMAS SUSIRŪPINIMAS DĖL RUSIJOS ANTSKRYDŽIŲ PRIEŠ JAV REMIAMUS SIRIJOS SUKILĖLIUS

Vašingtonas, birželio 19 d. (ELTA). Pentagonas pa-reiškė didelį susirūpinimą dėl Maskvos vykdomų antskrydžių prieš JAV remiamas pajėgas Pietų Sirijoje, šeštadienį sakė Pentagono atstovas, rašo *AFP*.

JAV kariuomenės pareigū-nai, surengę su Rusija vaizdo konferenciją, „pareiškė didelį susirūpinimą dėl atakos prieš koalicijos remiamas kovos su „Islamo valstybe“ (IS) pajėgas kariuomenės Al Tanafo poste. Jame buvo ir pajėgos, kurios yra paliaubų Sirijoje dalyviai“, po derybų sakė Pentagono atstovas Piteris Kukas (Peter Cook).

Jis pridūrė, esą Pentagonas „pabrėžė, kad šis susirūpini-mas bus pareikštas ir būsimų diplomatinio diskusijų dėl paliaubų metu“.

ES PRATĘSĖ SANKCIJAS RUSIJAI DAR Vieniems METAMS

Europos Sąjunga (ES) bir-želio 17 d. dar vieniems me-tams pratęsė sankcijas, kurios buvo įvestos Rusijai dėl 2014 metais įvykdytos Krymo anek-sijos, kurią blokas smerkia ir atsisako pripažinti.

„Europos Vadovų Taryba iki 2017 metų birželio 23-iosios pratęsė ribojamąsias priemones, priimtas reaguojant į nelegalią, Rusijos (įvykdytą) Krymo ir Sevastopolio aneksiją“, – sako-ma pareiškimе.

ELTA

Dėmesio skaitytojams! Pranešame, kad „Dirvos“ prieš-atostoginė laida yra Nr. 13, išleista birželio 21 d., o po-atostoginė laida, Nr. 14, išeis liepos 12 d.

Visiems skaitytojams lin-kime malonių vasaros atos-togų!

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių dainų ir poezijos šventė „Leiskit į Tėvynę“ birželio 18 d. vyko Kėdainių arenoje. Tai - tradicinė šventė, kas dveji metai vykstanti vis kitoje Lietuvos apskrityje. Pirmoji šventė buvo surengta 1991 m. Kaune. Apsukusi ratą po visą Lietuvą, prieš dvejus metus ji grįžo į Kauną, kur simbolinė dirigento batuta buvo perduota kėdainiečiams. Šiemetėje dainų ir poezijos šventėje dalyvavo 32 buvusių tremtinių ir politinių kalinių chorai iš visos Lietuvos: Alytaus, Anykščių, Biržų, Druskininkų, Elektrėnų, Gargždų, Jonavos, Kauno, Kalvarijos, Kėdainių, Klaipėdos, Šiaulių, Kretingos, Marijampolės, Mažeikių, Lazdijų, Lentvario, Panevėžio, Pasvalio ir kitų miestų. Grojo Lietuvos kariuomenės orkestras, dainavo operos solistas, Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas Vytautas Juozapaitis.

Birželio 20 d. 11 val. Vilniuje, Aukštuosiuose Paneriuose minėtos 1831 m. sukilimo 185-osios metinės. Lietuvos krašto apsaugos ministerijos ir Lenkijos ambasados atstovai Auštuosiuose Paneriuose prie monumento 1831 m. sukilimui ir žuvusiems „Už Jūsų ir mūsų laisvę“ atminti padėjo gėlių vainikus 600 kovose už Vilniaus išvadavimą žuvusiems sukilėliams. Žuvusius 1831 m. sukilimo dalyvius pagerbė Krašto apsaugos ministerijos ir kariuomenės atstovai, Garbės sargybos kuopos kariai, grojo Lietuvos kariuomenės orkestras. Gėlės buvo padėtos ir netoliese esančiose kapinaitėse, kuriose palaidoti 364 mūšyje žuvę rusų kariai.

Apie 82 procentai Lietuvos gyventojų pritaria nuolatiniam NATO sąjungininkų buvimui Lietuvos teritorijoje ir tik 13 procentų nepritaria. Tarp nepritariančiųjų yra ir politinių partijų, ir visuomeninių judėjimų, tarp skeptiškai nusiteikusių – gerai žinomos pavardės. Birželio 17 d. Šiauliuose „Kovotojų už Lietuvą sąjungos“ atstovų Vytauto Šustausko, Žilvino Razmino ir „Drąsos kelio“ sukviesta grupelė protestavo prieš NATO. Akcija surengta šiame mieste, matyt, neatsitiktinai. Čia Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų aviacijos bazėje įsikūrusi NATO oro policijos misija. Tokios akcijos prieš NATO viršūnių susitikimą Varšuvoje organizuojamos visame Baltijos regione.

Dėl spėjamo CŽV kalėjimo Lietuvos laukia bylinėjimasis Strasbūro teisme, kuriam skundus pateikė terorizmu įtariamai Gvantanamo bazės kaliniai, teigiantys, kad amerikiečiai juos galėjo kankinti slaptame centre šalia Vilniaus. Europos Žmogaus Teisių Teismas pranešė, kad birželio 29 dieną rengia posėdį byloje, kurioje žmogaus teisių pažeidimais skundžiasi Saudo Arabijoje gimęs palestinietis Abu Zubaydah.

Birželį turėtų būti paskelbtas gintaro gavybos konkursas. Tačiau jei gamtai grės žala, jokių kasinėjimų nevyktų, tikina aplinkosaugininkai ir politikai. Neringos savivaldybės pozicija – kad gintaro gavyba vyktų tik suvenyrams gaminti ir turistams pritraukti. Savivaldybės nariai siūlo nedidelius pajūrio gelmėse glūdinčius šio mineralo klotus išlaikyti dar bent šimtą metų ir kviesti turistus domėtis gintaru. „Nuolat skundžiamasi, kad neturime ką parodyti, išskyrus kopas, tad parodykime turistams, kaip išplaunamas ar išgaunamas gintaras Kuršių mariose. Tegu mariose stovi dešimt laivelių, bet išgaukime iki 1 kilogramo gintaro“, – siūlo Neringos meras Darius Jasaitis.

Kauno apygardos teismas birželio 17 d. kalto dėl genocido vykdymo pripažino ir šešerių metų laisvės atėmimo bausme nuteisė vienoje iš partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago sulaikymo bylų kaltintą Stasį Šimkų. Byla nagrinėta ir nuosprendis paskelbtas Baltarusijos piliečiui S. Šimkui nedalyvaujant. Tai pirmoji genocido byla, kurioje asmuo nuteistas už akių. Generalinės prokuratūros duomenimis, už akių asmenys genocido bylose teisti ir anksčiau, bet tai pirmas kartas, kai žmogus tokioje byloje yra nuteisiamas. S. Šimkus kaltintas, kad būdamas SSRS represinės struktūros operatyviniu įgaliotiniu, 1956 metais dalyvavo slaptoje A. Ramanausko-Vanago ir jo žmonos Birutės Mažeikaitės sulaikymo operacijoje, po kurios A.Ramanauskas įkalintas KGB kalėjime Vilniuje, žiauriai kankintas, o vėliau nuteistas mirties bausme ir sušaudytas. B. Mažeikaitė buvo kalinama lageryje.

Į populiariasių politikų viršūnę iškopęs Saulius Skvernelis maudosi šlovės spinduliuose, tačiau kai kurias istorijas buvęs pareigūnas greičiausiai norėtų pamiršti. Viena jų - neseniai išteisintų aukštų policijos pareigūnų byla. Baigėsi teisininkų amžiaus byla vadinamos Kauno žudynių bylą tyrusių buvusių ir tebedirbančių policijos pareigūnų baudžiamosios bylos teismo procesai. Po puspenktų metų tyrimo ir teismų maratono Vilniaus apygardos teismas paliko galioti išteisinamąjį nuosprendį buvusiam ilgamečiam generalinio komisaro pavaduotojui Visvaldui Račkauskui, buvusiam Lietuvos kriminalinės policijos biuro (LKPB) viršininko pavaduotojui Tomui Ulpiui.

ELTA, LRT

SIEKS PERTVARKYTI DEMOKRATŲ PARTIJĄ

Demokratų partijos kandidatas rinkimuose į JAV prezidento postą Bernie Sandersas (Bernie Sanders) birželio 16 d. kreipėsi į šalininkus, sakydamas, kad dirbs kartu su kita Demokratų partijos kandidate Hillary Clinton ir sieks pertvarkyti partiją, praneša naujienų agentūra AP.

Vermonto senatorius B. Sandersas pridūrė, esą privalo tęstis jo „politinė revoliucija“ ir siekiama užtikrinti, kad būtų nugalėtas Respublikonų partijos kandidatas Donaldas Trumpas.

„Tačiau D. Trumpo sužlugdymas negali būti vieninteliu mūsų tikslu. Privalome tęsti mūsų visuomenės pastangas sukurti Ameriką tokią, kokia, žinome, ji gali tapti. Be to, privalome į Demokratų partijos suvažiavimą Filadelfijoje liepos 25 dieną atvykti kupini energijos. Ten susitiksim su daugiau nei 1 900 delegatų“, – sakė B. Sandersas.

PO BALSAVIMO REFERENDUME „NEBUS KELIO ATGAL“

Londonas, birželio 19 d. (ELTA). Jungtinė Karalystė susiduria su „egzistenciniu pasirinkimu“ referendume dėl narystės Europos Sąjungoje (ES), po kurio „nebus kelio atgal“, sakė ministras pirmininkas Devidas Kameronas (David Cameron), rašo BBC.

Premjero teigimu, pasirinkimas birželio 23 d. referendume palikti ES būtų „didelė klaida“ ir lemtų „sekinančią nežinomybę“ dešimtmečiui.

D. Kameronas sakė, kad balsavimas dėl narystės ES - „geriausias demokratijos pavyzdys“ ir atstovauja tam, ką palaikė birželio 16 d. nu-

Demokratų partijos kandidatas rinkimuose į JAV prezidento postą Bernie Sandersas (Bernie Sanders). *AP*

Vermonto senatorius kalbėjo savo gimtajame mieste, praėjus savaitei po to, kai H. Clinton užsitikrino reikalingą delegatų ir superdelegatų balsų skaičių, kad būtų iškelta Demokratų partijos kandidate. Jis dar nepripažino savo

pralaimėjimo ir nesikreipė į varžovę H. Clinton kaip numanomą partijos kandidatę. Tačiau abu politikai antradienio vakarą susitiko Vašingtone, siekdami aptarti bendrus politikos tikslus ir ateities planus. *ELTA*

optimizmu ir pasitikėjimu? Atsakymas labai ilgam laikui parodys, kaip jaučiasi mūsų šalis“, - mintis dėstė D. Kameronas.

Premjeras pridūrė, kad ekonomika „kabo ant plauko“, o balsavus ištotti iš ES, nukentės prekyba ir investicijos bei „galimas nuosmukis“, paliksiantis Britaniją „ilgam laikui vargingą“.

„Sekinanti nežinomybė, galbūt dešimtmečiui, kol bus išspręsti klausimai. Didesnės kainos, mažesnės algos, mažiau darbų ir galimybių jauniems žmonėms... Kaip galime sąmoningai balsuoti už tai? Sakau: nerizikuokite tuo“, - teigė premjeras.

RUSIJA NEATVYKO Į ISTORINĮ ORTODOKSŲ SUSIRINKIMĄ

Kreta, laukiant patriarcho Baltramiejaus. *AP*

Atėnai, birželio 19 d. (ELTA). Sekmadienį Graikijoje susitiko ortodoksų Bažnyčios iš viso pasaulio. Tai pirmas toks Susirinkimas per tūkstantį metų, rašo agentūra AFP.

Religiniai vadovai Graikijos Kretos salos sostinėje Heraklione šventė ortodoksų sekmines. Susirinkimas vyks iki birželio 27 dienos.

Ekumeninis patriarchas

Bartolomėjus I (Bartholomew I) sušaukė vadinamąją Šventąjį ir Didįjį susirinkimą dėl klausimų, susijusių su santuoka, pasninkavimu ir jungtiniu atstovavimu vyskupijose tokiose šalyse, kaip Jungtinės Valstijos ir Australija.

Šv. Mišiose, kurias tiesiogiai transliavo valstybinis transliuotojas ERT, dalyvavo ir Graikijos prezidentas

Prokopis Pavlopulas (Prokopis Pavlopoulos).

Tačiau į Susirinkimą neatvyko Rusijos ortodoksų Bažnyčios vadovas Kirilas (Kyrill), atstovaujantis 130 mln. tikinčiųjų, tai yra pusė pasaulio ortodoksų populiacijos. Jo neatvykimas sukėlė grėsmę, kad bus pakenkta vienybės įvaizdžiui, kurį siekė parodyti susirinkę vadovai.

Neatvyko ir Bulgarijos bei Gruzijos ortodoksų Bažnyčių atstovai. Dėl ginčų su Jeruzale skiriant dvasininkus Katare nedalyvauja ir Antiochijos patriarchatas.

Paskutinį kartą tokio pobūdžio Susirinkimas vyko 1054 metais, kai krikščionybė skilo į katalikybę ir stačiatikybę, o šiam Susirinkimui ruošiasi daugiau nei 50 metų.

Ortodoksų bendruomenę sudaro apie 250 mln. pasekėjų visame pasaulyje ir 14 sava-rankiškų Bažnyčių.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

RUSIJA PRISIPRAŠĖ...

Netikėtus gegužės galo karščius pajūryje praleidę draugai tvirtino, kad vanduo labai šiltas, o saulės atokaitoje gulėti neįmanoma – labai karšta. Praėjo kelios dienos, karščiai atsitraukė, oras tapo įprastu birželiui. Tačiau Baltijoje taip karšta seniai nebuvo – gal nuo 1985-ųjų, kuomet vyko didelės NATO pratybos, kuriose dalyvavo net keli labai galingi JAV karo laivai.

„BALTOPS 16” paratybos, prasidėjusios Baltijos jūroje, būtų gal ir neįvykusios, jeigu Rusija nebūtų pradėjusi reikšti pretenzijų į pasaulinio lyderio vaidmenį. Rusija net neslėpė, kad laiko save vienvalde Baltijos jūros šeimininke, o visas pabaltijyje esančias valstybes – vasalėmis ar net savo teritorijomis (pavyzdžiui, Baltijos šalis), priklausančiomis Rusijai pagal istorinius dėsnius.

Tenka apgailestauti, kad ilgą laiką Vakarų šalys miegojo ant laurų, gautų pasibaigus Šaltajam karui. Ekspertai pripažįsta, kad savo kovinius pajėgumus susilpnino netgi tokios šalys, kaip Didžioji Britanija, 2010 metais atsakiusi lėktuvų, skirtų kovai su povandeniniais laivais. Panašiai pasielgė ir kitos jūrinės valstybės, netgi JAV sumažino karines jūrų aviacijos pajėgas Europoje. Visa tai reiškia, kad galimybės kovoti su priešo povandeniais laivais nedovanotinai sumenko. Pirštais nerodysime, bet kas tas priešas – žinome visi. O jei kam ir kilo klausimų, tai Rusija pati atsakė, demonstruodama savo akiplėšiškumą Baltijoje: ji be jokių išpėjimų rengia didelio masto pratybas, kurios kelia grėsmę laivybai Baltijoje, negana to, Rusija per tas pratybas vaiko civilinius laivus tarptautiniuose vandenyse ar net išskirtinėse valstybių ekonominėse zonose. Prisiminkime dar ir neseną istoriją apie Švedijos ir Suomijos teritoriniuose vandenyse pastebėtus rusų povandeninius laivus, provokacijas prieš JAV karo laivą Baltijoje ir JAV žvalgybos orlaivį virš Baltijos... Gera, kad NATO aljansas nusprendė ilgai nesėdėti ir nelaukti sudėjus rankas, kol rusų provokacijos virs realiais veiksmais. Taigi „BALTOPS 16” yra iaškus signalas Rusijai, kad jos ambicijos nebus tenkinamos, o per didelis apetitas – pažabotas.

Remiantis Krašto apsaugos ministerijos informacija, birželio 3-19 d. Baltijos jūroje - Estijos, Suomijos, Vokietijos, Lenkijos bei Švedijos teritoriniuose vandenyse bei išskirtinėse ekonominėse zonose - vyko didžiausios tarptautinės pratybos BALTOPS 16. Pratybas organizavo Jungtinių Amerikos Valstijų karinis jūrų laivynas. Pratybose dalyvavo kariniai laivai ir orlaiviai iš septyniolikos NATO priklausančių ir nepriklausančių (Suomijos ir Švedijos) šalių. Iš viso pratybose dalyvavo daugiau kaip 6 tūkstančiai karių, 50 įvairaus tipo laivų bei 61 orlaivis.

Lietuvos kariuomenės karinės jūrų pajėgos šiose pratybose dalyvavo su dviem laivais: patruliniu laivu P12 „Dzūkas” ir štabo ir aprūpinimo laivu N42 „Jotvingis”. Taip pat šiose pratybose Lietuvos KJP karininkas kmd. lt. Tadas Jablonskis, šiemet vadovaujantis Baltijos šalių karinių laivų BALTRON junginiui, BALTOPS 16

GYVASTINGAS KOMUNISTINIS RAUGAS

LR Ministro pirmininko patarėja, LSDP pirmininko Algirdo Butkevičiaus pavaduotoja Auksė Kontrimienė 2016-06-08, likus dienai iki Seimo posėdžio, kuriame turėjo būti svarstoma rezoliucija dėl LKP pasmerkimo, išplatino rašinį, pavadintą Lietuvos nekomunistai, vienykimės! (*15min.lt, Čikagos aidas, Kontrimienė.lt, Kauno diena, feisbukas, LSDP Vilnius.lt*), ir jame davė aiškų signalą LSDP frakcijai bei buvusiems LKP nariams Seime nebalsuoti už tokią rezoliuciją. Komunistinės kilmės LSDP, pasižyminti senąja partine drausme, signalui pakluso, juolab kad jis sukėlė nostalgiją šūkiui „Visų šalių proletarai, vienykitės!”, pakluso ir kitose frakcijose išsibarstę buvę komunistai bei „bevardžiai” komunistai. LKP smerkiančią rezoliuciją 2016-06-09 Seimo posėdis balsų dauguma atmetė, taigi ši partija šiame Seime nebuvo pripažinta nusikalstama ir šalies gyventojų genocido vykdytoja.

Už Seimo nario Audroniaus Ažubalio pateiktą projektą buvo 37 Seimo nariai, prieš – 24, susilaikė 33. Už jį balsavo opozicinės TS-LKD ir LS frakcijos, taip pat keli Seimo narių Mišrios grupės nariai, visi kiti buvo prieš arba susilaikė.

LSDP pirmininko pavaduotoja ir Ministro pirmininko patarėja agitaciniame savo rašinėlyje bei posėdyje pasisakę LSDP frakcijos nariai priekaištavę, kad neva konservatoriai pasiūlė rezoliuciją, siekdami sau palankesnės padėties prieš Seimo rinkimus, sako gryną netiesą.

Rezoliucija Seimui buvo

pateikta iškart po konferencijos „Lietuvos gyventojų sovietinio genocido organizatoriai ir vykdytojai: istorinis, moralinis ir teisinis atsakomybės įvertinimas”, vykusios 2015 m. gegužės 22 d. LR Seimo Kovo 11-osios Akto salėje. Šioje konferencijoje dalyvavo ir už rezoliuciją balsavo Seimo pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos nariai, nevyriausybinių organizacijų, padedančių stiprinti Lietuvos valstybės gynybinius pajėgumus, asociacijos (26 organizacijos) ir Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos bei ne privilegijuotųjų kėdėse, o sovietiniuose gulaguose kentėjusiųjų atstovai (315 asm.).

Tai daugiau nei dukart viršijantis Seimo narių skaičių atstovai, vienijantys represijas patyrusiųjų balsus, todėl jinai gyvuos ir be Seimo malonės, o Seimo sprendimas tepasilieka pelnytai užmarščiai.

Gera tai, kad iš tikrųjų įvyko akivaizdus liudijimas, koks gyvastingas išliko komunistinis raugas, koks tas garsinamas LKP atsiskyrimas nuo SSKP tebuvo tik be išpažinties, be atgailos ir be Tautos duoto išrišimo kosmetinis gestas, palikęs buvusiesiems kruvinos kilmės dėmę.

Ją nusiplauti viltis išlieka. Algimantas Zolubas P. S.

**2015-05-22
SEIMO KOVO
11-OSIOS AKTO
SALĖJE PRIIMTA
REZOLIUCIJA**

Sovietinės okupacijos sąlygomis, 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos partizanų aukš-

pratybų metu vadovavo ir vienam iš trijų priešmininių laivų grupės junginių, kurį sudarė šeši laivai iš Latvijos, Estijos, Lietuvos, Prancūzijos ir Vokietijos bei JAV narų išminuotojų komanda.

Pratybos vyko pagal tam tikrą scenarijų, imituojuant susidariusį konfliktą tarp pramanytų šalių. Pratybų dalyviai pagal scenarijų buvo suskirstyti į dvi grupes, iš kurių viena atliko pagalbos suteikimo vienai iš pramanytų šalių, taip pat gynybos, kita - puolimo funkcijas. Šios pratybos buvo puiki proga patikrinti laivų įgulų pasiruošimą vykdyti karines užduotis artimas realioms sąlygoms.

Pratybų metu buvo atliekamos ir tobulinamos karo laivų manevravimo formuotėse, laivų konvojavimo, artilerinių šaudymų, priešlėktuvinės ir antiteroristinės gynybos, minų paieškos ir nukukenksminimo, kovos su povandeniniais laivais, jūrų desanto išlaipinimo krante bei kitos karinės procedūros.

Šių didžiausių NATO pratybų Baltijos jūroje, kurias kasmet organizuoja Jungtinių Amerikos Valstijų karinis laivynas, pagrindiniai tikslai yra šie: tarp dalyvaujančių NATO ir Šiaurės Europos valstybių pajėgų išplėsti sudėtingų kompleksinių operacijų mastą; taip pat didinti ir gerinti dalyvaujančių šalių pajėgų tarpusavio bendradarbiavimą ir sąveiką bei kelti dalyvaujančių jūrų pajėgų kompetencijos lygį.

Kęstutis Šilkūnas

čiausioji vadovybė pasirašė Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio (LLKS) Deklaraciją, kuria paskelbė, kad LLKS priima atsakomybę vadovauti nepriklausomos bei demokratinės Lietuvos valstybės atkūrimui, o „Komunistų partija kaip diktatūrinė ir iš esmės priešinga pagrindiniam Lietuvių tautos siekimui ir kertiniam Konstitucijos nuostatui – Lietuvos nepriklausomumui, – nelaikoma teisine partija”.

1999 m. sausio 12 d. Lietuvos Respublikos Seimas, įvertindamas LLKS Tarybos 1949 m. vasario 16 d. Deklaracijos reikšmę Lietuvos valstybės tęstinumui, priėmė Lietuvos Respublikos įstatymą dėl LLKS Tarybos 1949 m. vasario 16 d. Deklaracijos. Įstatymas nustatė šio dokumento statusą Lietuvos Respublikos teisės sistemoje – pripažino jį kaip Lietuvos valstybės tęstinumui reikšmingą teisės aktą.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba (Atkuriamasis Seimas) 1991 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. I-1690 Lietuvos Komunistų partijos (LKP) veiklą Lietuvoje uždraudė, Vyriausybei pavedė pareiklauti iš Sovietų Sąjungos vyriausybės nedelsiant perduoti Lietuvai visą dokumentaciją ir archyvinę medžiagą, susijusią su LKP (SSKP) organizacijos veikla Lietuvos Respublikos teritorijoje, įpareigojo Lietuvos Respublikos generalinį prokurorą spręsti klausimą dėl teisinės atsakomybės asmenų, kurie veikdami LKP (SSKP) struktūrose organizavo ir vykdė veiksmus, nurodytus šiame nutarime.

Tačiau nei SSKP, nei jos padalinys LKP iki šiol neįvardintos ir nepasmerktos kaip lietuvių tautos genocido organizatorės ir vykdytojos teisiškai valstybiniu lygmeniu.

SSKP ir Vokietijos Reicho Nationalsocialistų partija kartu pasidalino Europą ir pradėjo Antrąjį pasaulinį karą. Abiejų absoliučią valdžią turinčių totalitarinių partijų tikslas buvo pasaulio užkariavimas.

Iki Antrojo pasaulinio karo, jo metu ir po jo SSKP įvykdyti genocido, karo nusikaltimai, nusikaltimai žmoniškumui turi būti įvertinti ir pasmerkti aukščiausiu oficialiu tarptautiniu lygmeniu. SSKP privalo būti nuteista lygiai taip, kaip buvo nuteista Nationalsocialistų partija.

LKP buvo sudedamoji ir integrali SSKP dalis, SSKP valios

(Nukelta į 11 psl.)

LIETUVOS PREZIDENTĖ PERMAINŲ TIKISI IŠ NAUJOS VYRIAUSYBĖS

„Metiniame pranešime šalies Prezidentė įvardijo daug įvairių sričių skaudulių, kelis kartus konstatuodama, kad juos įveikti turės naujoji Vyriausybė, – pažymėjo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) partijos pirmininkas Gabrielius Landsbergis. – Politinės korupcijos išgujimas, socialinių problemų – alkoholio, savižudybių, vaikų globos – sprendimas, tvari šalies gynyba, švietimo kokybė, problemos valstybės įmonėse, – tai tos ligos, kuriomis serga mūsų valstybė. Apie tai ne kartą kalbėjome ir priekaištavome valdančiajai daugumai dėl visiško neveikimo šiose srityse. Žemiau kartelės nuleisti jau nebeįmanoma”.

Pasak TS-LKD pirmininko, šįkart Prezidentė kalbėjo be užuolankų, drąsiai citavo viešai pasirodžiusias žinias apie valdžios atstovų prekybą poveikiu, „zadanijas”, spaudimą doriems žiniasklaidos atstovams ir manipuliavimą visuomenės nuomone naudojant valstybės finansus. Prezidentės žodžiai dar niekada neskambėjo taip stipriai.

„Vyriausybė yra politiška ir moraliai bankrutavusi. Reikšmingų darbų nebesitiki jau ne tik opozicija, bet ir visuomenės balsu kalbanti Prezidentė. Antkapis ketveriems prarastiems metams! Bergždžios darbo grupės ir be jokios strateginės krypties trypčiojanti valstybė. Ir, aišku, korupcija tokia, kokios manėme, kad jau atsikratėme nuo juodosios buhalterijos laikų”, – sakė G. Landsbergis. – Lietuvai reikia naujos kokybės politikos ir tai atsitikti gali tik po naujų rinkimų, naujoje koalicijoje. Prezidentės išvardinti darbai – saugi socialinė erdvė, Lietuvos žmonių gerovės augimas ir visiškas nepakantumas korupcijai, – visa tai turi būti atsakingos naujos politikos kryptys, nepriklausomai nuo partijos”.

TS-LKD šiuos iššūkius pasiruošusi priimti ir parengė planą, kaip Lietuvą išjudinti iš sąstingio ir eiti ekonomiškai bei socialiai stiprios, inovatyvios, skaidrios valstybės kryptimi.

Kitas TS-LKD partijos narys ir Semo narys Kęstutis masiulis savo paskyroje „Facebook” Prezidentės išsakytą kritiką dabartinei valdančiajai daugumai ir A. Butkevičiaus vyriausybei pavadino griežtai:

„Prezidentė per dvejetukininkų vyriausybę pervažiavo volu”. Pasak K. Masiulio, „Klausiau Prezidentės pranešimą ir negalėjau nesiliauti žavėtis. Ji iš valstybės vadovų pareikalavo kompetencijos, Butkevičiaus vyriausybę pavadino strategiškai negalia, paskendusią į skandalus, saviškių protekcijas ir beprasmių darbo grupių kūrybą. Ji atvirai pasakė, kad skiriant į ministrus jai reikdavo rinktis iš trijų vienas už kitą blogesnių kandidatų... Klausiau ir galvojau: Prezidentė dėsto vadybininkui akivaizdžius dalykus, o ją klausio ministras ir premjeras, kuriems net ant veido užrašyta: išmintim neapdovanotas ir įgalus tik sočiai valgyti, korumpuotis ir piktnaudžiauti privilegijomis. Ji su liūdesiu konstatavo, kad iš šios vyriausybės nebesitiki nieko ir laukia naujų rinkimų, naujoviškos valdžios. Siūlyčiau jos kalbos tekstą studijuoti ir jį laikyti programinėmis gairėmis naujai vyriausybei, nes daugelis partijų nesugeba jokios programinės minties išsunkti. Jis yra vertingas studijuoti ir rinkėjams, kad neprisirinktų populistinių dvejetukininkų.”

Būta ir nepatenkintų Prezidentės Dalios Grybauskaitės pranešimu. Žinoma, kaip skuduru per veidą gavę pasijutę socialdemokratai su premjeru priešakyje puolė teisintis, neva, Prezidentė jau pradėjo rinkimų vąjį ir stengiasi pakenkti savo mėgstamų konservatorių konkurentams (t. y. socialdemokratams). Keista buvo girdėti tokius skystus pasiteisinimus: tarsi D. Grybauskaitė pati dalyvautų rinkimuose kaip kandidatė, tarsi žmonės nepastebėjo „zadanių” dalintojo ministro Trečioko, gimtojo krašto geografiijoje nesigaudančios švietimo (Dieve, kaip galima čia rašyti šį žodį?!) ministrės Pitrenienės, ūkio (o gal energetikos? Gi pati ministrė nesuprato...) ministrės Vėsaitės? Per visus atkurtos nepriklausomybės metus nebūta tokių „nesusipratimų”! Deja, bet už tokius „pokštinnikus” tenka mokėti tautai savo ateitimi. Na, o kaltinti Prezidentę „neįgalumu” (taip jos metinį pranešimą įvertino vienas žymus žurnalistas) yra nei garbinga, nei padoru: Prezidentė jau parodė savo galią, kai laimėjusiems rin-

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė skaito metinį pranešimą. *Lietuvos Respublikos Prezidentės kanceliarijos nuotrauka/ Robertas Dačkus*

kimus socialdemokratams, formuojantiems vyriausybę, neleido į ministrų postus patatyti teisiamųjų suole sėdinčios partijos atstovų, kitų bendrininkių- partijų siūlomų nekompetingų veikėjų. Žinoma, galima sakyti, kad gal išvis reikėjo paleisti tokį Seimą su tokia valdančiąja dauguma, tačiau Prezidentei, kaip aukščiausio rango politikai, buvo aišku, kokia galia susitelkė po rinkimų valdančiosios daugumos rankose, todėl teko kantriai laviruoti, siekiant išvengti politinės suirutės Rusijos agresijos akivaizdoje.

Pateikiame Prezidentės Metinio pranešimo santrauką.

Mieli Lietuvos žmonės, Seimo nariai, šiandien, žvelgdami į Lietuvą tarsi iš paukščio skrydžio, matome neabejotinai gerą vaizdą. Tai – visos šalies darbščių ir sąžiningų žmonių nuopelnas. Ačiū jiems už tai.

Be išlygų tarnauti Lietuvai Respublikai pasirengusi pirmoji savanorių šauktinių karta tapo iškalbinga pasitikėjimo savo Valstybe išraiška.

Patvirtinimu, kad Lietuvoje yra žmonių, pasirengusių apginti savo žemę ir šalies pasiekimus. Toliau kantriai grįsti mūsų Laisvės kelią, kad ir kas nutiktų.

Žingsnis po žingsnio, pasitikėdami vieni kitais ir tikėdami savo šalies ateitimi, mes jau įveikėme labai sudėtingas – valstybės stabilizavimo, saugumo, energetinės nepriklausomybės ir finansinės atsakomybės atkarpas.

Pagal ekonominės laisvės indeksą Lietuva yra pakilusi į 13-tą vietą tarp 180 pasaulio valstybių. (...)

Žengiamo į geresnio gyvenimo lūkesčių laikotarpį. Atrodytų, jis kaip niekada palankus Lietuvai.

Tačiau žmonės visai tei-

sėtai politikų klausia, kodėl ekonominio augimo rezultatų nesimato jų gyvenimuose.

Ir ne tik jie. Pastarųjų metų Lietuvos pažangą ribota vadina ir Europos Komisija.

Valstybė praranda strateginę kryptį – daugelyje sričių trypčiojame vietoje ir skėstame vienadienėje rutinoje.

Ateities Lietuvai, strateginiams sprendimams ar išbaigtiems struktūrinėms reformoms skiriama vis mažiau laiko ir energijos.

Mūsų nepaleidžia nomenklatūrinių priklausomybių liūnas. O besimurkdant korupcinėje klampynėje prarandamas gebėjimas mąstyti ir veikti valstybiškai.

Ekonominio stabilumo tarpsnis, palankus žingsniui į kokybiškai naują valstybės raidos etapą, gali būti prarastas, jeigu laiku nepamatysime nerimą keliančių ženklų.

Todėl kviečiu į atvirą diskusiją apie valstybės valdymo kokybę ir tolesnį valstybės kelią.

Kad žinotume, kur einame ir su kuo Lietuvai pakeliui.

Gerbiamieji, šiandien per didelę prabangą ramiai stebėti, kaip lėtėja šalies vystymosi pagreitis.

Strateginiai apsisprendimai gyvybiškai svarbūs valstybės sėkmei. Tačiau kol kas įvaldytas tik darbo grupių kūrimo menas – kelios dešimtys jų vis dar ieško įvairių sprendimų.

Keturiolika ministerijų turi 347 pavaldžias institucijas, tačiau Seimo Audito komitetui pateiktos ataskaitos byloja, kad vien pernai ekspertams ir galimybių studijoms išleista 11 milijonų eurų. Vyriausybės kanceliarija išlaidas ekspertams padidino 35 kartus.

Deja, net ir po tokių stulbinančių investicijų turime pripažinti strateginį neįgalumą. (...)

Dėl mūsų žmonių socialinio saugumo pavojaus varpais

vis garsiau skambina ne tik tarptautiniai ekspertai, bet ir nevyriausybinių organizacijų.

Tarsi gyventume karo zonoje. Savo pačių namuose prievartaujami, luošinami, žudomi vaikai, kas trečia moteris patiria smurtą.

Vienas kito žeminimas prasideda nuo mažens – mokyklose patyčias kenčia kas trečias mokinys.

Dėl pajamų skirtumų ir abejingumo didėja socialinė atskirtis. Brangiais labdaros miltais jos neužpudruosi.

Priklausomybių liūne grimzta jau 56 tūkst. žmonių, alkoholis tampa daugelio socialinių problemų ryškė. Alkoholio kontrolės įstatymas per 4 metus bandytas taisyti jau 103 kartus. Šiuo metu Seime eilės laukia dešimtys su tuo susijusių pataisų.

Nesulaukę veiksmingų sprendimų, įstatymų pakeitimų jau siūlo patys žmonės. Pilietinės iniciatyvos verčia nedelsti ir reaguoti. (...) Reikia tokio pat aiškaus veiksmų plano, tinkamų priemonių, profesionalaus koordinavimo ir kontrolės.

Todėl, gindamiesi nuo pragaištingų rizikų, susitelkime nacionaliniam žygiui „Už saugią Lietuvą”. Per kelis mėnesius prisijungę beveik pusantro šimto iniciatyvų, kurios skatina žmogiškumą, padeda įveikti priklausomybes, apsiginti nuo smurto, įsivaikinti ar globoti, parodo kitokią gyvenimą, įkvepia asmeninių pavyzdžių. (...) Mano kvietimą – „Lietuva be globos namų” jau išgirdo daugybė žmonių. Paskatinus ir paspartinus vaikų globą ir įvairinimą, per porą metų globos namus paliko pusė tūkstančio vaikų. Tačiau dar daugiau nei 3000 laukia savo šeimų. Nuo kitų metų mažyliai iki trejų metų jau nebepateks į val-

(Nukelta į 5 psl.)

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAIMĖJAMOSIŲ JŲ SURENGTAS LIETUVOS GARBOS KONGRESAS

METAMS - \$55.

PUSEI METŲ - \$40.

PIRMA KLASĖ - \$78.

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ

METAMS - \$130.00

(Atkelta iš 4 psl.)

LIETUVOS PREZIDENTĖ PERMAINŲ TIKISI IŠ NAUJOS VYRIAUSYBĖS

diškas įstaigas – prireikus jais rūpinsis profesionalūs laikinieji globėjai.

Bet nesustokime pusiaukeyje. Ir nesabotuokime priimtų sprendimų. Kaip kad nutiko su šios Vyriausybės žadėtais konsolidacijos planais.

Verslą kontroliuojančių institucijų mažinimo planui Ūkio ministerija išleido beveik 30 tūkst. eurų, 11 darbo grupių pagal jį rengė teisės aktus. Grandiozinės pertvarkos finalas – visiškas fiasko.

Optimizavimo planų įgyvendinimas aplenkė ir šalies gydymo įstaigas. Vis dar išlaikome 94 ligonines, nors trečdalis jų nuostolingos, ir turime 38 proc. daugiau lovų nei ES vidurkis, nors trečdalis jų rajonuose – tuščios. Lietuvoje ligų prevencijai skiriama 2 kartus mažiau lėšų nei Europos Sąjungos vidurkis.

Taip pat Seime stringa dar pernai rugsėjį mano pasiūlyti gydymo įstaigų vertinimo kriterijai ir priemonės eilėms pas gydytojus sutrumpinti. Permainų baimė ir priimtų sprendimų atidėliojimas pasmerkia sveikatos apsaugos sistemą paralyžiui. (...)

Pertvarkų vengimas ir negebėjimas susikalbėti su Europos

nei strateginiai partneriai nėra mums skolingi ar atsakingi už mūsų valstybės valdymo kokybę ir administracinius gebėjimus. Raštingų ir šalies interesus atitinkančių sprendimų pirmiausia turime reikalaui iš savo politikų.

Esame labiausiai proeuropietiški, tačiau europietišumą suprantame vis dar tik kaip finansinę naudą, o ne kaip vertybes ir atsakomybę. Ir Europos bėdų dar nepriimame kaip savo.

Populistų balsai, skatinantys nusivylimo euroatlantinė integracija nuotaikas, vis pasigirstančios abejonės dėl bendros Europos ateities, raginimai draugauti su agresoriumi pavojingi nė kiek ne mažiau, nei nedraugiškos šalies naikintuvai virš mūsų galvų.

Dabar kaip niekada svarbu išlaikyti įsitvirtinimo Europos Sąjungoje ir NATO kryptį. To tikiuosi iš būsimos Vyriausybės. Kad neskaldyti savo pastangų tarp Rytų ir Vakarų.

Ieškodami geriausių sprendimų žmonių saugumui, užsitikrinome Europos Sąjungos ir tarptautinės bendruomenės pasitikėjimą ir paramą energetikos, finansų ir gynybos srityse.

NATO sąjungininkai mus išgirdo Velse, Berlyne ir Vašingtone, tikime, supras ir Varšuvoje. Aljanso vadavietė Vilniuje, Vokietijos indėlis

Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės metinis pranešimas. *Seimo kanceliarijos (aut. O. Posaškova) nuotr.*

Kai politinės sistemos nėslegs įtarimų kupra, kai partijos atsinaujins ne tik blizgiais vardais ir veidais, pagerės visų žmonių gyvenimo kokybė.

Išsikuopti visas kertes užtrunka, tačiau tai – neišvengiama būtinybė. Į dienos šviesą teisėsaugos traukiami nešvarūs pinigai ir sandėriai – sukrėtimas, bet tai nuoseklaus valymosi nuo korupcijos ir oligarchinės savivalės dalis.

Atrodė, kad išsisukinėjimo nuo atsakomybės simboliu virtusi „juodosios buhalterijos“ byla taps nauju atskaitos tašku,

parlamentarų teisinės neliečiamybės dar labiau kompromituoja politinę sistemą.

Kartelę mėginama nuleisti taip žemai, kaip dar nėra buvę. Todėl neišvengiamai turi atsirasti naujos kokybės politika, kurioje niekam nėra imuniteto nuo korupcijos.

Vaduodamiesi iš „vijūnėlės dvaro“ ir „dramblio pirkimo“, švogerių ir žentų tradicijų, kur savi-saviems interesas yra aukščiau už valstybinį; kur nomenklatūrinė privilegija yra priedas prie posto, o ne korupcijos apraiška; kur dalyti „zadanijas“ telefonu galima net teisėjams ar redaktoriams, kur prekyba poveikiu – kasdienybė, darome teisingą, sveiką ir lemtingą posūkį.

Pasuktume dar greičiau: jeigu už korupcinius nusikaltimus būtų taikomos atgrasančios ir žalą atperkančios baudos, o ne vidutiniškai 8 proc. nuo maksimalios. Jeigu Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (VTEK) taptų politinės sistemos moralės sergėtoja, o ne susitepusių balintoja. Jeigu būtų depolitizuota Vyriausioji rinkimų komisija.

Nes dabar pagal valdančiųjų supratimą politikams yra likusi tik teisinė atsakomybė.

Istatymo viršenybė ir jokių interesų nesaistomas teisingumas – piliečių ir valstybės tarpusavio pasitikėjimo pagrindas.

Užuot jį stiprinusios, partijos, patekusios į teisėsaugos akiratį, inicijuoja teismų sprendimų peržiūrą Seimo pseudokomisijose. O Parlamentinė teisėsaugos institucijų kontrolė apsiriboja tik kasmetiniais pasiūlymais keisti generalinio prokuroro skyrimo tvarką.

Su Konstitucija ir elementaria teisine logika prasilenkiančias iniciatyvas galiausiai stabdo Konstitucinis Teismas.

Situaciją iš esmės gali pakeisti aktyvūs ir sąžiningi rinkėjai.

Negali būti jokios išlygos eiti ar neiti balsuoti.

Neleiskime pirktais balsais išsigimti politinei sistemai.

Iš anksto reikalaukime tiesių atsakymų ir pasirengimo kokybiškai valdyti valstybę.

Tie, kas veržiasi į rinkimus, privalo turėti tam reikalingų žinių ir aiškų atsakomybės supratimą, kad vėliau, skiriant į pareigas, nereikėtų rinktis iš 3 mažiausiai blogų.

Kad iš anksto žinotume, kam patikime valstybę.

Ne veltui Pasaulinė žiniasklaidos laisvės diena šiemet buvo skirta būtent teisei gauti informaciją.

Tačiau Lietuvoje matėme mėginimus atriboti visuomenę nuo informacijos iš uždarų teismo posėdžių, o skiriant į atsakingas pareigas neleisti remtis kriminalinės žvalgybos duomenimis.

Paprastiau tariant, apie tuos, kas nori valdyti valstybę, – jokios neigiamos žinios!

Tai – noras valdyti bet kokia kaina ir tiesus kelias į valstybės valdymo kriminalizavimą.

Prieš bandymus užčiaupti žiniasklaidą solidariai sukilusi ketvirtoji valdžia apgynė žodžio laisvę. Tačiau žiniasklaidos laisvės tyrime Lietuva vis dėlto smuktelėjo per 4 vietas dėl pernelyg didelio suartėjimo su politikais ir verslu.

Užkirtus kelią partijoms tiesiogiai turėti ir valdyti žiniasklaidos priemones, randama aplinkinių kelių manipuliuoti informacija. Tačiau žmonės nori žinoti tiesą.

Mielieji, sutvirtinimo šiandien reikia ne tik slenkančiam Gedimino kalnui, bet ir valstybės pamatams ir žmonių pasitikėjimui Lietuva.(...) Valstybės architektus ir vedlius išsirenkame patys.

(...) Ačiū visiems, kurie be jokių išlygų tikite savo Tėvyne.”

Parengė Gintaras Markevičius

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė skaito metinį pranešimą Lietuvos Respublikos Seime. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotrauka/Robertas Dačkus*

Komisija, valstybe valstybėje virtusiuose „Lietuvos geležinkeliuose“, mums visiems gali atsieiti ne tik milijonines baudas, bet ir pašlijusią šalies reputaciją.

Tarptautinę gėdą jau kainavusi „Lietuvos jūrų laivininkystės“ bankroto pamoka įpareigoja turėti aiškius valstybinių įmonių veiklos kriterijus ir tikslus. (...)

Prisidengiant valstybei svarbaus ekonominio projekto statusu siekiama tik privilegijų ir lengvatų. Šių įmonių lėšomis perkama žiniasklaida, jos tampa ilgamete užuovėja partiniams bedarbiams, žmonoms ir uošviams.

Gerbiame, nei Briuselis,

formuojant priešakinį batalioną Lietuvoje, rotuojamos JAV pajėgos – tai papildomos garantijos mūsų visų saugumui. (...)

Šaliai nedelsiant būtina ir toliaregiška migracijos politika, atliepanti ne tik pasaulinės krizės ypatumus, bet ir trūkumus darbo rinkoje. Kelrodžio reikia ir mūsų žmonėms, ieškantiems kelio namo. Užsienio reikalų ministerijos apklausa parodė, kad 40 proc. svetur gyvenančių lietuvių domisi grįžimo į Tėvynę galimybe.(...)

Mielieji, tik reikalaudami skaidrumo ir profesionalumo, kantriai eidami apsisvalymo keliu, užtikrinsime, kad valstybės valdymas būtų patikimose rankose.

kuriant skaidresnę politinę sistemą, suprantamu ženklu visoms politinėms jėgoms, kad neskaidri veikla mūsų šalyje nebus toleruojama.

Kad su apvaginėjančiais savo valstybę Lietuvai – nepakeliui.

Tačiau nostalgija senai partijų finansavimo tvarkai, mėginimai iš Baudžiamojo kodekso išbraukti nuostatą „prekyba poveikiu“ rodo, kaip politinė sistema įžūliai įsikibusi senų įpročių. Kaip matome, teisėsauga su šitais „prekeiviais“ turi daug darbo, ypač dabar.

Imunitetas tampa figos lapeliu neskaidrumui ir korupcijai pridengti. Aukščiausiu lygiu skambančios interpretacijos dėl

APIE LIETUVOS LAISVĘ KALBAME IR VISŲ TREMTINIŲ VARDU

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo Okupacijos, genocido ir sovietmečio represijų aukų pagerbimo ceremonijoje. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotrauka/ Robertas Dačkus*

Antradienis, birželio 14 d. (Vilnius). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Gedulo ir vilties bei Okupacijos ir genocido dienų minėjimuose pagerbė pirmųjų masinių trėmimų bei visų sovietmečio aukų atminimą.

Prezidentė dalyvavo iškilmingame minėjime Seime ir Valstybės vėliavos pakėlimo ceremonijoje Nepriklausomybės aikštėje bei pasakė kalbą genocido ir sovietmečio represijų aukų

pagerbimo ceremonijoje prie paminklų politiniams kaliniams ir tremtiniam Aukų gatvėje Vilniuje.

„Prieš metus šioje simbolinėje vietoje paminėjome sovietinės okupacijos 75-metį, o šiemet minime tokią pačią masinių tremčių pradžios sukaktį. Mums okupacija reiškė genocidą, trėmimų siaubą, prievartą ir žudynes. Šią dieną labai svarbu – širdimi ir mintimis – prisiminti mūsų brolių ir seserų, patyrusių visą tremties skausmą, likimus“, – sakė

valstybės vadovė.

Prezidentė pabrėžė, kad mums brangus kiekvienas žmogus, kuris buvo brutaliai išplėštas iš Tėvynės ir iš gyvenimo. Niekada jų nepamiršime ir neleisime pamiršti tiems, kurie atsakingi už nusikaltimus – prieš mūsų tautą ir valstybę, prieš žmoniškumą.

Pasak šalies vadovės, kai sakome, kad turime būti pasirėngę ginti Lietuvą, kalbame ir visų tremtinių vardu. O mūsų žodžius patvirtina sprendimai dėl šalies gynybos, liudija

KOMUNIZMO AUKŲ MEMORIALO STEIGIMO VAŠINGTONE METINIŲ MINĖJIMAS

Lietuvos ambasados JAV ministras patarėjas Mindaugas Žičkus kartu su Latvijos, Estijos, Ukrainos, Norvegijos, Kanados, Maltos ir kitų valstybių diplomatais bei Lietuvos partizanų veiklą ir atminimą įamžinančių organizacijų JAV atstovais, dalyvavo minint devintąsias Komunizmo aukų memorialo steigimo Vašingtone, metines. Memorialas atidengtas 2007 m. birželio 12 d.

- praėjus 20 metų po JAV Prezidento Ronaldo Reigano kalbos Vakarų Berlyne „Nugriaukime šią sieną“ (Tear down this Wall”).

Minėjimo metu JAV istorikas, politikos analitikas ir Rusijos ekspertas Paul A.

Memorialas komunizmo aukoms atminti.

Scanpix nuotr.

Goble buvo apdovanotas Truman-Reagan Laisvės medaliu, kurį gavę ir du Lietuvos atstovai: 1999 m. prof. Vytautas Landsbergis ir 2010 m. Seimo narys Emanuelis Zingeris.

LR URM

mūsų kariuomenės, visų savanorių ir šaulių pasiryžimas saugoti ir apginti šią žemę, jos žmones.

Prezidentė kviečia šią atminties dieną susikaupti ir įvertinti Lietuvos nueitą kelią, kuriame mūsų tauta išliko nepalaužta, išdidi, kovojanti ir kurianti savo ateitį.

Šalies vadovė dalyvavo „Misijos Sibiras“ istorinės atminties akcijoje „Ištark, išgirsk, išsaugok“ ir pradėjo tremtinių pavardžių ir jų likimų skaitymus, perskaitydama penkias pavardes. Ši akcija tęsėsi visą dieną ir baigėsi birželio 15 d.

Prezidentės spaudos tarnyba

TREMTIES PRISIMINIMAI

**Janina Graužinytė-Sabaliauskienė
Genovaitė Graužinytė-Skorupskienė
Stasys Graužinis
(Tęsinys, pradžia Nr.11)**

Susodino kelias šeimas su visu turtu, sargyba. Važiavome kokią valandą. Prieš didelį kalną vairuotojas sustojo, liepė išlipti ir eiti pėstiems. Pasirodo, į kalną pavojingas kelias: po lietaus molingas, slidus. Mūsų „turtą“ vežė mašinoj, o mes pėsti ėjome. Vyriausia mano dukra Janytė (penkių metų) ėjo verkdama. Jai akmenukai dūrė kojytes. Neturėjau kuo apauti, nes batukai liko Lietuvoje. Ketverių metų sūneliui taip pat labai skaudėjo kojytes. Liepiajam stipriai laikytis man ant pečių, o mažąją Genutę (jai buvo lygiai metų) spaudžiau prie krūtinės. Taip lipome į kalną kokius du šimtus metrų. Vairuotojas iš kelinto karto pagaliau užvažiavo į tą kalną, sustojo, ir mes susėdom į savo vietas. Kelias blogas, duobėtas, daug kalvų, todėl dar ne kartą reikėjo išlipti ir eiti pėsčiomis.

Tokia buvo mūsų kelionė

į tremtį. Mašinos ne benzinu varomos, bet beržo kaladėmis. Taip važiavome dvi paras. Mus paliko, o mašinos grįžo kitą vežti. Toliau žadėjo vežti arkliais.

Upelio vanduo toks švarus, švarus. Ir oras labai geras. Kur pasižiūri, visur miškas, miškas. Daugybė uodų ir mažų muselių. Jos labai kando. Laukėme tų žadėtų vežimų. Duonytės visai nebeturėjome. Vaikai alkani, pikti... Turėjau nedidelį maišelį ruginių miltų (10–12 kg). Sakiau vaikams, kad valgytų tų miltų ir vandens atsigerių.

Atvažiavo laukti vežimai. Sukrovė mūsų mantą į juos, o ant viršaus vaikai sulipo. Kurie netilpo, liko laukti savo eilės, o mes laimingi keliavome... Taip atsiradome Permės srities Kudymarko rajono Vizijaus gyvenvietėje (dabar – Komijų-permių apygarda Rusijoje, Permės krašto šiaurės vakaruose, administracinis centras – Kudymkaras)."

Janinos Graužinytės- Sabaliauskienės pasakojimas

Kai mus trėmė į Sibirą, buvau vyriausia tarp mūsų trijų: turėjau penkis su puse metų. Stasiukui buvo sukakę ketveri, o jauniausioji Genutė dar nevaikščiojo. Žinoma, kelionės į Komiją nepamenu, tačiau gyvenimas alkaname Sibire nuo pat pirmųjų dienų įstrigo.

Pirmasis išlikęs vaizdas – tai Vizijaus gyvenvietės praejimas tarp barakų iš rąstų ir šakų. Buvau basa, mano kojos lindo į tarpus, medžiai draskė, kraujavo. Neturėjau kuo apsiuti. Barake, kur gyvenome, buvo šešiolika kambarių, kiekviename gyveno po kelias tremtinių šeimas. Baisiausia, kad nebuvo grindų, per sienas pūtė vėjas. Labai norėjau valgyti, ir kai po dviejų metų, tai yra 1947–ųjų pavasarį, nusipirkome ožkelę, kuri duodavo litrą pienelio, gyvenimas, atrodo, pagerėjo. Tai atsitiko tada, kai Mama atsitiktinai tapo siuvėja. Dienomis dirba miške ar laukuose, o naktinis siuva vietiniams ar įstaigoms.

Kai 1946 metų pavasarį potvynis apsėmė gyvenvietę, žmonės išsigando. Valdžia

Sofija Graužininė su vaikais Janina, Genute ir Stasiuku, 1952 metai

šeimas, kuriose buvo mažų vaikų, išvežė į kitas vietas. Priskyrė prie šeimos ir mus. Šeimininkė buvo gera moteris. Kai mama susirgo gelta, o kortelių maistui negavome, jau ruošėsi mirti. Atėjusi seselė nuramino, kad, deja, vaistų

neturi, jei mirs, vaikais pasirūpins valdžia. Juk išgyventi jiems vaikų namuose daugiau galimybių nei su mirštančia motina. Ir jokios bėdos nėra: ji ne pirma ir ne paskutinė mirusi tremtyje.

(Bus daugiau)

KLIVLENDAS, OH

Britų konsulė Klivlende Sandra Morgan (Kent valstijos universiteto Lituantinės programos patarėja), pirmininkas dr. Viktoras Stankus, ypatinga narė LR garbės konsulė Ingrida Bublienė) dalyvavo Britų darželių 100 metų sukakties iškilmėse Klivlendo kultūrinių darželių 40 tautybių darželių tinkle (įskaitant lietuvių) Rokfelerio parke (Rockefeller Park).

S. Morgan pranešė liūdną žinią, kad birželio 12 d. rytą

mirė JAV senatorius George Voinovich, lietuvių ir tautybių didysis draugas, buvęs Klivlendo miesto meras, Ohajo gubernatorius, savo pasišventusiu darbu atvedęs Lietuvą, Latviją, Estiją, Rumuniją, Bulgariją, Slovėniją, Slovakiją į NATO.

Senatorius viešai minėdamo, kokia svarbi buvo lietuvių parama jo politinėse pakopose, jam žengiant į aukštesnius postus, ir koks svarus Klivlendo lietuvių įnašas 7 tautoms siekiant NATO narystės.

Dr. Viktoras Stankus

PARAMA NIGERIJOS SEMINARISTAMS

Iš kairės: Rimas Minkūnas ir kun. Damien Ezeani.

A.V.Matulionio nuotr.

Š. m. birželio 12 d., Klivlende, Ohajo valst., Šv. Kazimiero šventovėje trejas šv. Mišias aukojo kun. Damianas Ezeani, kuris priklauso Nigerijos Orľų vyskupijai ir šiuo metu besitobulindamas verslo administracijoje studijuoja Klivlendo priemiestyje esančiame Johno Carrollo universitete, siekdamas ma-

gistro laipsnio. Šios dienos tikslas, Klivlendo vyskupijai sutikus, buvo šv. Mišių aukojimas, pamokslas sakymas ir supažindinimas su katalikų veikla Nigerijoje bei lėšų telkimas. Per visas trejas šv. Mišias antrą rinkliava buvo skirta Nigerijos seminaristų paramai. Kiek teko girdėti, ši rinkliava buvo dosni. Po 10:00 v. r. šv. Mišių, lydimas parapijos bendradarbio Rimo Minkūno, kun. Damianas Ezeani atvyko į parapijos svetainę, pasivaišino skanumynais ir kava, ir, kadangi jo laukė 12:00 val. šv. Mišios, trumpai pabendravo su atvykusiais. Šeštadienį parapijos klebonas kunigas Josephas Bacevice pakvietė svečių vakarienei, kurios metu jis kun. Damianą Ezeani supažindino su kai kuriais lietuviškais žodžiais (ačiū, labas, sudiev, etc.) ir lietuviškąja veikla.

Algirdas V. Matulionis

LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRO NAUJIENOS

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras paruošė parodą apie Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventes. Dvylikoje parodos stendų pasakojama turtinga ir įdomi išeivijos šokių švenčių istorija, iliustruota LTSC fonduose esančia archyvine medžiaga: švenčių leidiniais, dokumentais, nuotraukomis, plakatais, ženkliukais. Paroda bus pristatyta liepos 3 d. Baltimorėje vykšančioje XV tautinių šokių šventėje. Parodos rėmėjai - JAV LB, Lietuvių tautinių šokių institutas, LR ambasada JAV.

Į Baltimorę kelias dar viena LTSC paroda – ji skirta Lietuvių rašytojų draugijos 70 metų veiklai. Ši paroda bus pristatyta liepos 2 d., šeštadienį,

vyksiančiame poezijos vakare. **LTSC apsilankiusi Čikagos** tautinių šokių ansamblio „Grandis“ meno vadovė Violetai Smieliauskaitė-Fabianovich pasidalino prisiminimais ir nuotraukomis iš X šokių šventės. 1996 m. liepos 6 d. Rosemont, IL vykusioje šventėje, kurioje dalyvavo 2060 šokėjų, 47 šokių grupės iš JAV, Kanados, Argentinos, Brazilijos, Lietuvos ir daugiau nei 8000 žiūrovų, V. Smieliauskaitė-Fabianovich buvo meno vadove.

LTSC lankėsi Kauno Vytauto Didžiojo universiteto II kurso istorijos doktorantas Egidijus Balandis. Jis rinko medžiagą savo disertacijai iš socialinės ir kultūrinės lietuvių diasporos porteto istorijos.

LTSC informacija

Slovėnijos Nepriklausomybės proga Klivlendo rotušėje vyko minėjimas. Iš kairės: Lietuvos generalinė garbės konsulė Ohajo valstijoje Ingrida Bublienė, Slovėnijos ambasadorius dr. Bozo Cerar, Janet ir a.a. senatorius George Voinovich.

Dan Hanson nuotr.

ARGENTINA

Gedulo ir Vilties diena.

1941 m. birželio 14 d. Sovietų Sąjunga Baltijos šalyse – Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje – pradėjo vykdyti masinius gyventojų trėmimus į Sibirą, išveždami per 40 tūkst. įvairių tautybių žmonių, kurių didžiąją daliai nebuvo lemta sugrįžti.

Motinos dienos minėjimas. Vaikučių „Dobiliukų“ grupė, vadovaujama Claudia Geležauskaitės, gegužės 22

d. paminėjo Motinos dieną, apdovanodama visas mamytės savo šokiais ir gėlėmis.

„Lietuvos aidai“. Lietuvišką radijo valandėlę „Ecos de Lituania“, vad. Jono F.Kalvelio, galima pasiklausyti penktadieniais nuo 21 iki 22 val. ir pakartotinai sekmadieniais nuo 19 iki 20 val., internete www.ecosdelituania.com.ar ir www.fmdifusionberisso.com.ar

Vaikų vasaros stovykla. Švietimo ir mokslo ministerija

kviečia užsienio mokyklėlių vaikus dalyvauti „Lietuvių namų“ vasaros stovykloje, kuri vyks liepos 4-13 dienomis. !!! Stovykla nemokama!!!

Vasaros stovyklos Lietuvoje 2016 m. Užsienio lietuvių vaikams, gyvenantiems ne Lietuvoje, kompensuojama 30 % poilsio kainos. Šiuo metu visa informacija yra čia: <http://www.tapk.lt/lt/veiklos.html?parent=1>

Susivienijimas lietuvių Argentinoje inf.

DAUGIAU NEI ŠIMTAS ČIKAGOS LIETUVIŲ DALYVAVO BĖGIME „PENKI UŽ LIETUVĄ“

Visi Pasaulio lietuvių bėgimo Čikagoje dalyviai.

A. Akulič nuotr.

Ankstyvą birželio 5 d., sekmadienio, rytą Čikagos lietuviai gausiai rinkosi į antrą kartą surengtą Pasaulio lietuvių bėgimą „Penki už Lietuvą“. Mičigano ežero pakrantėje, ties 31-ąją gatvę daugiau nei šimtas mažų ir didelių, dažniausiai vilkinčių žaliais marškinėliais, puoštais trispalvėmis ir užrašu „Lietuva“, įveikė 5 kilometrų atstumą savo Tėvynės garbei, taip prisijungdami prie tautiečių dar keturiasdešimtyje pasaulio valstybių.

Džiugu, jog šiais metais itin gausiai dalyvavo ir vaikai, o taip pat šeimos su mažamečiais vežimėliuose ir net šiomis dienomis kūdikio besilaukianti mama – taip užtikrinamas jaunosios kartos lietuviškos tapatybės ugdymas, skiepijama meilė ir pagarba protėvių žemei. Generalinis

konsulatas Čikagoje įsteigė prizus greičiausiems vaikams iki 16 m. amžiaus: Benita Varanauskaitė, Rokas (pavardė nežinoma) ir Lukas Varanauskas. Greičiausi tarp suaugusiųjų buvo Gintaras Medvedevas ir Inga Zonienė. Visiems dalyviams generalinis konsulas Marijus Gudynas įteikė proginis suvenyrus – magnetukus, žyminčius, jog šiais metais minimas Sausio 13-osios įvykių 25-metis ir su užrašu „Mes žinome, kodėl jau 25 metus esame laisvi. Pasaulio lietuvių bėgimas, Čikaga, 2016 m.“ „Kiekvienais metais konsulatas stengsis paruošti magnetukus, žyminčius svarbią Lietuvai sukaktį ar įvykį, tad dalyvaujantys Pasaulio lietuvių bėgime Čikagoje turės galimybę surinkti visą jų kolekciją“ – sakė M. Gudynas. Pasinaudojant proga buvo

apdovanoti ir lietuvių kalbos entuziastai, kurie vieną vasario naktį rašė Nacionalinį diktantą, o raštingiausia Čikagos lietuvė Šarūnė Braziulienė apdovanota rėmėjo „Goodwill Financial“ dovanų čekiu bei generalinio konsulato įsteigta dovana.

5 km bėgimą už Lietuvą, prisijungdami prie kitų pasaulio kraštų lietuvių, Čikagoje organizavo šio sporto entuziastai Vytautas Karalius, Aušra Butkevičiūtė su pagalbininkais iš Čikagos lietuvių bėgimo klubo. Renginį parėmė LR generalinis konsulatas Čikagoje ir Ilona Dovidaitienė US TAX Services. Lietuvos Respublikos generalinis konsulatas Čikagoje dėkoja visiems prisidėjusiems prie akcijos organizavimo ir įgyvendinimo.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius birželio 15 dieną telefonu kalbėjosi su Indijos išorinių reikalų ministre Sushma Swaraj. Ministras pažymėjo, kad Lietuvą ir Indiją sieja draugiški santykiai, kuriuos abi šalys yra pasirengusios toliau stiprinti.

LR užsienio reikalų viceministras Raimundas Karoblis birželio 17 dieną Vilniuje susitiko su Švedijos Europos Sąjungos reikalų ir prekybos ministre Ann Linde ir aptarė dvišalio ekonominio bendradarbiavimo bei aktualius ES darbotvarkės ir užsienio prekybos klausimus. R. Karoblis pabrėžė, kad Švedija yra svarbi, artima ir patikima Lietuvos partnerė, ypač plėtojant bendradarbiavimą ekonomikos, socialinio vystymo, energetinio saugumo, regioninio saugumo, gynybos ir kitose srityse. Lietuvos ir Švedijos ekonominiai ryšiai yra itin dinamiški ir intensyvūs. Švedija yra 8 didžiausia Lietuvos prekybos partnerė. Jau daugiau nei dešimtmetį Švedija yra didžiausia investuotoja Lietuvoje. Lietuvą ir Švediją sieja ir strateginė energetinė partnerystė (elektros jungtis „NordBalt“).

Vilniuje birželio 17 dieną įvyko Lietuvos ir Bulgarijos užsienio reikalų ministerijų dvišalės politinės konsultacijos. Bulgarijos delegacijai vadovavo užsienio reikalų ministro pavaduotojas Rumenas Alexandrovas. Susitikime su Lietuvos užsienio reikalų viceministru Neriu Germanu kalbėta apie dvišalių santykių perspektyvas, aptartos abipusiškai svarbios regioninio saugumo, ES Rytų kaimynystės politikos ir padėties Vakarų Balkanuose temos. Viceministras Raimundas Karoblis susitikime su Bulgarijos kolega taip pat diskutavo aktualiais Europos Sąjungos darbotvarkės klausimais. N. Germanas taip pat susitiko su Varšuvoje reziduojančiu naujuoju Bulgarijos ambasadoriumi Lietuvai Emiliu S. Yalnazovu, kuris Lietuvos Respublikos Prezidentei Daliai Grybauskaitei įteikė skiriamuosius raštus. Abi pusės teigiamai vertino glaudų bendradarbiavimą tarp valstybių, kurias sieja artimos pozicijos svarbiausiais užsienio politikos ir ES darbotvarkės klausimais, sutarė ateityje dar labiau išnaudoti bendradarbiavimo galimybes. Lietuvos ir Bulgarijos diplomatiniai santykiai atkurti 1991 m. rugsėjo 10 d., šiemet pažymimas diplomatinį santykių atkūrimo 25-metis.

LR užsienio reikalų viceministras Neris Germanas birželio 17 dieną susitikime su naujuoju Australijos ambasadoriumi Lietuvai Paulu Wojciechowskiu ragino plėsti dvišalius ekonominius ryšius ir prekybą. Pasak viceministro, Lietuvos ir Australijos valstybinės mokslo institucijos galėtų siekti glaudesnio bendradarbiavimo tyrimų ir technologijų srityse. Australijos atstovai taip pat pakviesti į šių metų forumą „Life Sciences Baltics“. Susitikime aptartos galimybės sudaryti dvišalį socialinės apsaugos susitarimą, be kita ko leidžiantį sujungti šiose šalyse gaunamas pensijas ir jas pervesti, taip pat sudaryti susitarimą dėl darbo atostogaujant programos, kuris Lietuvos piliečiams suteiktų galimybę vykti į Australiją rekreaciniais ir darbo tikslais. Po susitikimų Užsienio reikalų ministerijoje Australijos ambasadorius įteikė skiriamuosius raštus Lietuvos Prezidentei Daliai Grybauskaitei.

Vilniuje birželio 15 dieną įvyko antrosios Lietuvos ir Argentinos politinės konsultacijos, kuriose aptarti dvišalių ryšių, ES ir Lotynų Amerikos santykių, bendradarbiavimo tarptautinėse organizacijose, regionų klausimai. Susitikime prisiminta, kad šiemet Lietuva ir Argentina mini 25-erių metų diplomatinį santykių atkūrimo jubiliejų. Ta proga Vilniuje gegužės pabaigoje buvo surengtas argentiniečių grupės „Tanghetto“ koncertas. Argentinoje gyvena apie 200 000 lietuvių kilmės asmenų. Toje šalyje įsikūrę lietuviai prisideda prie dvišalių kultūrinių ir ekonominių santykių plėtojimo, siekia didinti Lietuvos žinomumą. **LR URM**

PALERME – IŠKILMINGAS LIETUVOS AIKŠTĖS ATIDARYMAS

Šventėje, kurios metu buvo atidengtas užrašas „Largo Lituania“, dalyvavo (iš kairės) Lietuvos kultūros ministras Šarūnas Birutis, ambasadorė Italijoje Jolanta Balčiūnienė, Palermo meras Leoluca Orlando ir kt.

LR URM nuotr.

Sicilijos sostinės Palermo centre birželio 17 dieną atidaryta Lietuvos vardu pavadinta aikštė. Iškilmingoje ceremonijoje, kurios metu buvo atidengtas užrašas „Largo Lituania“, dalyvavo Lietuvos kultūros ministras Šarūnas Birutis, ambasadorė Italijoje Jolanta Balčiūnienė, Palermo meras Leoluca Orlando.

Palermo centrinėje dalyje esanti Lietuvos aikštė jungiasi su Danijos gatve. Lietuvos vardui įamžinti parinkta būtent ši, strategiškai svarbi vieta rajone, dedikuotame Europos šalims. To svarbą sveikinimo kalboje pažymėjo ir ambasadorė J. Balčiūnienė, teigdama, jog Sicilija ir Lietuva turi turtingą praeitį ir ilgus bendradarbiavimo ryšius. Ambasadorė pasidžiaugė, kad juos perima jaunoji karta.

„Smalsus, žingeidus, norintis pažinti jaunimas įkūnija Europos ateitį. Tvirtos ir vieningos Europos vizija yra paremta glaudžiu šalių bendradarbiavimu, o ši aikštė yra Lietuvos ir Sicilijos draugystės bei naujų perspektyvų simbo-

lis. Šioje aikštėje stovi Galileo Galilei licėjus, kuris, įkvėptas šio įvykio, užmezgė ryšius su Vilniaus Užupio gimnazija. Tikiu, jog jų bendradarbiavimas bus ilgas ir vaisingas“, – teigė J. Balčiūnienė.

Ambasadorė padėkojo prie Lietuvos aikštės Palerme įkūrimo prisidėjusiems asmenims: Lietuvos garbės konsului Palerme Alessandro Palmigiano, Palermo merui Leoluca Orlando, Palermo savivaldybės architektui Michelangelo Salamone.

Palermo Galileo Galilei licėjus ir Vilniaus Užupio gimnazija dalyvaus bendrame mainų projekte, kurio metu apie 20–30 mokinių savaitę laiko lankysis užsienio mokykloje. Planuojama, kad moksleiviai iš Lietuvos į Palermą keliaus dar šių metų spalį, o Sicilijos mokiniai Vilnių aplankys 2017 m. balandį.

Viešnagės Palerme metu Lietuvos kultūros ministras ir Lietuvos ambasadorė turėjo dar kelis darbinis vizitus ir susitikimus. Prieš Lietuvos aikštės atidarymo ceremoniją jie pagerbė 1992 m. gegužės 23

d. nužudyto žymaus Sicilijos teisėjo Giovanni Falcone, jo žmonos ir palydos atminimą, padėdami gėlių prie jo paminklo, pastatyto žuvimo vietoje. Šio teisėjo žūtis yra laikoma lūžio tašku kovoje su mafija.

Vėliau Lietuvos delegacija susitiko su Palermo meru, pokalbio metu buvo aptarti bendradarbiavimo planai, pasidžiaugta sėkmingai vykstančia Palermo miesto partneryste su Vilniumi. Ambasadorės kvietimu meras L. Orlando pažadėjo rudenį apsilankyti Vilniuje.

Birželio 18 d. popietę ministras ir ambasadorė lankėsi Palermo universitete, kuris sėkmingai bendradarbiauja su keliais Vilniaus universitetais, susitiko su universiteto rektoriu Fabrizio Micari.

Taip pat įvyko apsilankymas Palermo parlamente, susitikimas su pramonininkų federacijos „Confindustria“ prezidentu Alessandro Albanese. Vakare įvyko Arūno Baltėno fotografijų parodos „Katalikiškas liaudies pamaldumas Lietuvoje“ atidarymas. **LR URM**

JAUNUOLIAI IŠ LIETUVOS JAU GALĖS NAUDOTIS DARBO ATOSTOGAUJANT PROGRAMA NAUJOJOJE ZELANDIJOJE

Iš kairės: Naujosios Zelandijos užsienio reikalų ministras Murray McCully ir LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius spaudos konferencijoje.

LR URM nuotr.

LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius birželio 17 dieną susitiko su Lietuvoje viešinančiu Naujosios Zelandijos

bendradarbiavimą.

„Lietuvą ir Naująją Zelandiją sieja nuoširdi draugystė, kurią sustiprino mūsų

užsienio reikalų ministru Murray McCully. Ministras aptarė dvišalius politinius ir ekonominius santykius, padėtį Ukrainoje, santykius su Rusija ir aktyvesnį abiejų šalių jaunimo

glaudus bendradarbiavimas būnant Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos narėmis. Šiandien mūsų šalys ieško naujų galimybių, kaip dar labiau sustiprinti praktinį bendradarbiavimą – skatinant tiek prekybą, tiek žmonių ryšius. Džiaugiuosi, kad jau nuo kitų metų Lietuvos jaunuoliai galės pasinaudoti darbo atostogaujant Naujojoje Zelandijoje programa“, – sakė L. Linkevičius.

Naujosios Zelandijos diplomatinės vadovas paskelbė, kad pernai pasirašytas susitarimas su Lietuva dėl darbo atostogaujant programos pradės

galioti gruodį ir jau nuo kitų metų 18–30 metų Lietuvos piliečiai galės dalyvauti programoje. Ši atostogų ir darbo programa suteiks galimybę lankytis Naujojoje Zelandijoje pažintiniais ar rekreaciniais tikslais iki dvylikos mėnesių, iš jų suteikiant teisę dirbti ar studijuoti iki šešių mėnesių. Planuojama, kad kasmet šia programa galės pasinaudoti 100 Lietuvos piliečių.

L. Linkevičius pareiškė palaikąs Naujosios Zelandijos derybas su Europos Sąjunga dėl laisvosios prekybos susitarimo, kuris užtikrintų pa-

lankesnes prekybos sąlygas Lietuvos verslui ir teiktų naudos Lietuvos vartotojams.

Ministrai taip pat aptarė padėtį Ukrainoje. Lietuvos diplomatinės vadovas ragino konsoliduoti tarptautinę bendruomenę siekiant sustabdyti tebesitęsiančią agresiją prieš Ukrainą ir toliau raginti Rusiją laikytis Minsko susitarimų.

L. Linkevičius pristatė Lietuvos progresą siekiant narystės Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (EBPO) ir pažymėjo, kad Lietuva labai vertina Naujosios Zelandijos draugišką paramą šiame stojimo procese. **LR URM**

KULTŪROS KRONIKA

LR ambasadoje Maskvoje, Jurgio Baltrušaičio namuose, birželio 6 d. įvyko žymaus pianisto **Luko Geniušo ir jo žmonos Anos Geniušienės** koncertas. Tai buvo pirmasis Luko pasirodymas ambasadoje po triumfo tarptautiniame Piotro Čaikovskio konkurse Maskvoje. Garbingos muzikų dinastijos atstovas, pirmas ir kol kas vienintelis lietuvis pianistas, pelnęs aukščiausius apdovanojimus pačiuose reikšmingiausiuose ir sudėtingiausiuose tarptautiniuose F. Šopeno ir P. Čaikovskio konkursuose. Renginyje dalyvavo Rusijos oficialių institucijų, nevyriausybinių organizacijų atstovai, meno ir kultūros bendruomenės, diplomatinio korpuso nariai, Lietuvos verslo klubo atstovai, lietuvių bendruomenė.

Lietuvos ambasadorius Rusijoje Remigijus Motuzas iškilmingai pristatė žymios Lietuvių muzikų dinastijos atstovus. Ambasadorius, profesionaliai vesdamas koncertą, pristatė klausytojams trumpą pianisto Luko Geniušo biografiją, bei prisiminė šeimos pianistų dinastiją: tėvą prof. Petrą Geniušą ir mamą pianistę Kseniją Knorre, kuriai po koncerto įteikė įspūdingą gėlių puokštę, taip padėkodamas už Luko ir Anos Geniušų ypatingą koncertą ir muzikinio gebėjimo ugdymą.

Romos šiuolaikinio meno muziejuje MAXXI, Italijoje birželio 15 d., vyko seminaras, skirtas aptarti 2018 m. rengiamą parodą apie tarpukario Kauno architektūrą. Keliaujanti tarptautinė architektūros paroda „Kaunas 1918–1940“ skiriama šimtosioms Lietuvos Respublikos įkūrimo metinėms.

„Kunstraum“ galerija Londone birželio 17 dieną, surengę „Airoom“ rezidencijos organizuojamą menininkės Gerdos Palušytės videokūrinio „Kelio filmas“ peržiūrą. Renginyje dalyvavo filmo autorė. „Kelio filmas“ (2015) – tai inscenuota dokumentika, kurioje regima hip-hopo duo Onyx vienos dienos kelionė per Vilnių. Onyx hitas „Slam“, išleistas 1993 metais – viena pirmųjų repo kompozicijų, pasiekusi Lietuvą po nepriklausomybės atgavimo ir giliai įsišaknijusi vietos kultūroje. Filme afroamerikiečiai reperiai vaikštinėja po miestą, kuriame jie yra ne tik pasaulio muzikos įžymybės, bet ir socialinės kaitos simboliai: išdidūs, smalsūs, dramatiškai išsiskiriantys iš vietinės aplinkos.

Birželio 17 dieną Berlyne, Vokietijoje, tarptautiniame Lichtenbergo kino nakčių ciklo festivalyje „Stadtlichter. Tarptautinės Lichtenbergo kino naktys“ buvo pristatoma lietuviškų trumpo metro filmų programa. Šioje programoje buvo galima pamatyti Berlyne jau ne pirmą kartą rodomus ir šio miesto publikos įvertinimo susilaukusius lietuvių režisierių filmus: Juliaus Markevičiaus „Per Europą Buratinu“ ir Marijos Stonytės „Kelių eisimo taisyklės“. Abu režisieriai lankėsi festivalyje ir vakaro metu pristatė savo filmus „Stadtlichter“ festivalio publikai. Lietuviškų filmų nakties programoje buvo rodomi ir Lino Mikutos „Pakeleiviai“ ir Ernesto Jankausko „Anglijos karalienė pagrobė mano tėvus“ filmai.

Birželio 14 d. prasidėjusioje tarptautinėje Ansi animacinių filmų mugėje Prancūzijoje lankytojų laukia Lietuvos standas su Lietuvos animacijos atstovais. Lietuvos stende visiems besidomintiems suteikiama informacija apie lietuvišką animaciją – veikiančias gamybos įmones bei studijas, jų siūlomas paslaugas, animacijos kūrėjus bei jų darbus ir projektus, vykta susitikimai su kino profesionalais. Specialiai šiai mugei išleistas lietuvišką animaciją ir jos kūrėjus pristatantis leidinys, kurio skaitmeninę versiją taip pat galima rasti Lietuvos kino centro svetainėje (<http://www.lkc.lt/leidiniai/>).

Vienas svarbiausių š.m. meno renginių vyksta Ciuriche, Šveicarijoje – birželio 11 d. atidaryta jau 11-oji Europos šiuolaikinio meno bienalė „Manifesta“, veikianti iki rugsėjo 18 d. Savo vietą kaskart keičiantis renginys šįkart apsistoja mieste, kur užgimė daugybė kultūrinių tradicijų. Šiemet sukanka 100 metų nuo čia prasidėjusio avangardiškojo Dadaizmo, todėl simboliška, kad šiuolaikinio meno formavimasi paveikuso judėjimo jubiliejus švenčiamas gimtajame mieste bienalės formatu. **LR KM inf.**

DIDŽIAUSIAME EUROPOJE BERLYNO POEZIJOS FESTIVALyje – EILĖS LIETUVIŠKAI

Birželio 3 d. Berlyno menų akademijoje (Akademie der Künste Berlin) įvyko jau 17-tojo Berlyno poezijos festivalio (poesiefestival berlin), kurio moto šiais metais „Kein schöner Land“, atidarymas. Festivalyje, kuris yra didžiausias Europoje, dalyvavo per 150 poetų ir poečių bei menininkų ir menininkių iš 37 šalių. Savo kūriniais jie pasakojo apie pasaulėjautą ir pasaulėžvalgas, diskutavo apie pasaulį, kuria-

me, atrodo, taip daug kas šiuo metu „ne taip“.

Festivalio programoje – diskusijos, kolokviumai, skaitymai, susitikimai su literatais. Šių metų festivalio koliokviu-
mų metu buvo svarstoma apie literatūrą ir emigraciją, karą ir jo pasekmes poezijai ir jos žodynui. Viena iš festivalio temų – Nigerija, Afrikos šalis, kurios gamtos grožis, kaip ir pilietinis karas, yra jos kasdienos dalis.

LIETUVOS AMBASADOJE PARYŽIUJE – SUSITIKIMAS SU RAŠYTOJA KRISTINA SABALIAUSKAITE

Susitikimas su menotyras mokslų daktare, rašytoja Kristina Sabaliauskaite Lietuvos ambasadoje Paryžiuje.

LR KM nuotr.

Birželio 2 d. Lietuvos ambasadoje Paryžiuje surengtas susitikimas su menotyras mokslų daktare, rašytoja Kristina Sabaliauskaite. Renginio svečiai turėjo galimybę susipažinti su rašytojos kūryba, aptarti milžiniškos sėkmės Lietuvoje sulaukusią jos istorinę trilogiją „Silva rerum“ bei naujausius autorės kūrinius.

Ambasadoje vykusio susitikimo su K. Sabaliauskaite metu diskutuota apie autorės kūryboje vaizduojamus Lietuvos istorijos laikotarpius, vakarietiškos kultūros atspindžius Lietuvos baroko epochoje bei tarpkultūrinį miestą Vilnių ir jo magiją.

Renginio svečiai domėjosi ir 2012 m. pasirodžiusiu autorės esė ir apsakymų rinkiniu „Danielius Dalba & kitos istorijos“, kuriame kiekvienas apsakymas atveria vis kitokią Vilniaus panoramą, ironiškai, filosofškai ir kartu jautriai apmąstoma mūsų istorinė patirtis.

Rašytoja K. Sabaliauskaitė kartu su renginį vedusia Lietuvos kultūros atašė Prancūzijoje Vida Gražiene taip pat aptarė prancūziškos kultūros atspindžius lietuvių kultūroje bei svarbias dvišales istorines sąsajas.

Kristina Sabaliauskaitė – viena įdomiausių šiuolaikinių lietuvių rašytojų. Ji studijavo

menotyrą Vilniaus dailės akademijoje, čia įgijo menotyras daktaro laipsnį, gyvendama Londone dirbo „Lietuvos ryto“ korespondente, taip pat stažavosi *Sothebys* aukciono namuose.

Kaip rašytoja debiutavo 2008 m. su knyga „Silva rerum“, kuri iš karto Lietuvoje sulaukė milžiniško pripažinimo ir tapo „literatūros įvykiu“ Lietuvoje. Leidykla „Baltos lankos“ šią pirmąją Kristinos knygą išleisdžia 16 kartų, romanas 2009 m. išrenkamas *Metų knyga*, nominuojamas *Kūrybiškiausiai knygai*, o literatūros kritikų romanas įvardijama kaip viena iš dešimties įsimintiniausių dešimtmečio knygų. Rašytojai skiriama Jurgos Ivanauskaitės premija, ji apdovanojama Šv. Kristoforu“ „už Vilniaus atspindžius literatūroje“.

Knyga „*Silva rerum*“ – tai valstybės istorija paremtas romanas, pavergiantis skaitytojus autentišku, daugiasluoksniu, magišku ir įtraukiančiu pasakojimu apie XVII a. atmosferą. Romane autorė, jaučianti ypatingą meilę barokui, remiasi tik patvirtintais faktais, senaisiais šaltiniais.

2011 m. pasirodė antroji knyga „*Silva Rerum II*“, o leidykla perleido romaną 12 kartų ir ji įvardijama kaip perkamiausia metų knyga. 2012 metais šis

antras romanas, pasakojantis apie XVIII a. pr. vykusį Didįjį marą, išrenkamas lietuviška Metų knyga. 2014 m. romanas „*Silva rerum III*“, pasakojantis apie XVIII a. vidurio LDK, iškart tapo bestseleriu. 2015 m. romanas „*Silva rerum III*“ ir trilogija apdovanoti prestižine Liudo Dovydeno Literatūros premija. Pernai metais romanas „*Silva rerum*“, išleistas Lenkijoje ir recenzijose įvardijamas kaip „*literatūrinė sensacija iš Lietuvos*“. Taip pat romanas išverstas į latvių kalbą. Vilniuje jau nuo 2011 metų organizuojamos ekskursiniai pasivaikščiojimai visose „*Silva rerum*“ dalyse nupasakotais takais.

Daug skaitytojų dėmesio sulaukė ir K.s Sabaliauskaitės apsakymų rinkinys „*Vilnius. Wilno. Vilna. Three Short Stories*“, kurį sudaro lietuviškai išleistame rinkinyje „Danielius Dalba & kitos istorijos“ skelbti apsakymai „Juodieji Franko perlai“, „Vilnerio sugrįžimas“ ir „Vilniaus vėtrungės“. Šie kūriniai atspindi tris Vilniaus miesto praeities gyvavimo klotus – lenkiškąjį, žydiškąjį ir sovietinį-nomenklatūrinį. Knyga iliustruota autorės parinktais ikoniškais Vilniaus vaizdais iš Jano Bulhako ir Romualdo Rakausko fotoarchyvų.

LR KM inf.

vių poezija“ ir skaitymuose bei performanse „Lyrikos teritorija Lietuva“ penki mūsų menininkai, atstovaujantys trims skirtingoms kartoms, kartu su publika braižė lyrinį Lietuvos žemėlapi. Savo tekstais ir muzika, kurių geografija apima vidines ir išorines keliones ir refleksijas, tekstais ir garsais jie kalbėjo apie literatūrines Lietuvos spalvas, apie poeziją šalies, kurios kalba Vokietijoje turi būti suprasta, kad būtų atrasta. Diskusijoje, kurią vedė žinomas vokiečių poetas Tomas Schulzas, autoriai diskutavo apie tai ar Lietuva

yra ta šalis, kuri savo poetinės kalbos autonomiją turėjo vėl (at)rasti iš naujo? Kaip gali būti apibrėžta lietuvių poetinė savimonė? O gal poezija jau seniai pralaužė tas politikos ir visuomenės sienas, tarp kurių gyvenome dešimtmečiais? Apie pokyčius lietuvių poezijoje, apie jos „politiškumą“ ir apie tai, kokia ji yra šiandien, besiruošiant Lietuvai tapti garbės viešnia Tarptautinėje Leipcigo knygų mugėje ateinančiais metais, kalbėsis Tomas Schulzas su mūsų menininkais Berlyne.

LR KM inf.

RUMŠIŠKĖSE, PRIE „LAPTEVIEČIŲ“ BROLIJOS JURTOŠ – PIRMŲJŲ TRĖMIMŲ AUKŲ 75-MEČIO PAMINĖJIMAS

„Kur tas dulkėtas traukinys taip toli nukeliavo...“ – prieš 75 metus šie dainos žodžiai simbolizavo žiaurę neteisybę ir nežmonišką lemtį. 75-eri metai istorijos požiūriu – tik maža laiko smiltelė, tačiau žmogui tai ištisas gyvenimas. Gali jį nugyventi linksmai ir laimingai ir likti nepastebėtas, bet kartais likimas susiklosto taip, kad ir keli metai amžinu įrašų įrašo jį žmonijos istorijon. Taip tūkstančiams Lietuvos žmonių prieš 75 metus birželį, pačiame vasaros gražume, gyvenimai virto žmonijos istorijos liudijimu. Minime jau 75-ąsias masinių trėmimų metines.

Birželio 11 d., šeštadienį, brolija „Lapteviečiai“ pakvietė į tradicinį susitikimą Lietuvos liaudies buties muziejuje Rumšiškėse prie tremtinių jurtos paminėti Gedulo ir Vilties dieną bei 75-ąsias masinių trėmčių metines, atidengti skulptūras „Laidotuvės“, „Malkosgyvybė“, „Žieminė žvejyba“.

Gražų pagarbos ženklą ir savo prioritetus parodė Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, pasirinkusi vizito tikslu Rumšiškės – lapteviečių brolijos susitikimą ir masinių trėmimų pradžios minėjimą – o ne triukšmingą kokio nors kurorto šventę.

Tradiciškai minėjimą vedė buvęs Sibiro tremtinys, aktorius Petras Venslovas, jam talkino ir giesmės

prilygstančias dainas dainavo etnologė, lietuvių liaudies dainų atlikėja dr. Daiva Šeškauskaitė.

„Likimo Sesės ir Broliai, tradiciškai susirinkome paminėti Gedulo ir Vilties dieną. Šiemet Birželio 14 žmonių Lietuvoje, pažadinti iš miego, su skurdžia manta, paskubomis surinkta per vieną valandą, buvo gabenami į artimiausią geležinkelio stotį tolimai ir nežinomai kelionei į Sibiro platybes, o po metų dalis žmonių – į Jakutiją prie Laptevų jūros gaudyti frontui žuvis. Čia tremtiniai susidūrė ne tik su atšiauria gamta, bet ir nepakeliamu darbu pačiomis žiauriausiomis buitinėmis sąlygomis.“- kalbėjo P. Venslovas.

Kunigas Stasys Kazėnas, ekspedicijos „Lena – 89“ dalyvis, pakvietė žmones bendrai maldai – invokacijai. Po to žodis buvo suteiktas garbingiausiam svečiui – Valstybės vadovei D. Grybauskaitei. „Lietuvai masiniai trėmimai įspaudė amžiną kančios ženklą. Tai – negyjanti žaizda, kurią tebeskauda. Ją skauda ne tik tiems, kurie dar vaikystėje ar ankstyvojoje jaunystėje patyrė tremtį, bet ir kiekvienam, girdinčiam ar skaitančiam Jūsų prisiminimus, matančiam tremties nuotraukas, mąstantiems apie tai, ką Jūs išgyvenote“, - kalbėjo Prezidentė D. Grybauskaitė. Valstybės vadovės teigimu, Lietuvos ilgesys, tikėjimas

Prezidentė Dalia Grybauskaitė tremtinių jurtoje. Apie tremtinių gyvenimą prie Laptevų jūros pasakoja Irutė Saulutė Špakauskienė. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotraukos/ Robertas Dačkus*

ir sugrįžimo į Tėvynę viltis užgrūdino tremtinių dvasią, todėl buvimas šalia pakylėja ir suteikia įkvėpimo daryti viską, kad siaubinga praeitis nepasikartotų. Valstybės vadovė padėkojo tremtiniais už išsaugotą tautos atmintį, įkvėpiančią pavyzdį ir užaugintą patriotišką kartą ir palinkėjo stiprybės bei sveikatos.

Atidengus skulptūras „Laidotuvės“, „Malkosgyvybė“, „Žieminė žvejyba“, ažuolo lapų vainikais buvo apjuostas jų autorius – tautodailininkų „Aukso vainiko“ laureatas Rimantas Zinkevičius ir jo padėjėjas brolis Stasys. Skulptorius pasakojo, kad be nenuilstančio

Jono Markausko, lapteviečių brolijos pirmininko, pagalbos būtų buvę sunku padaryti šį darbą: Jonas ne tik visaip padėjo, bet ir parūpino lėšų iš Vyriausybės, nes Kultūros ministerija nematė didelio reikalo paremti sumanytą ir teskyrė menką sumą. Atsiprašęs, kad naudojasi proga, skulptorius padovanojo Prezidentei savo kūrybos darbų albumą.

Ažuolo lapų vainiku buvo pagerbtas ir Jonas Markauskas, kuris, pasak brolijos pirmininko pavaduotojo Jono Ryčio Puodžiaus, „Prieš 70 metų išvydo šį pasaulį ne Lietuvoje, bet po Šiaurės pašvaiste ledjūryje ir globojamas Apvaizdos bei artimųjų išgyveno – jis buvo pirmasis ten gimęs ir išgyvenęs kūdikis. Šiandien jis nenuilstantis istorinės atminties puoselėtojas. Sveikatos ir stiprybės jam sulaukus garbingo 70-mečio.“

J. Markauskas, padėkojęs už sveikinimus, apžvelgė Brolijos veiklą. Lapteviečių brolija jau 25 kuria istorinės atminties muziejų Rumšiškėse, Lietuvos liaudies buties muziejuje. Brolijos veikla susilaukė tarptautinio dėmesio, kurį ypač paskatino lietuviško kraujo turinčios išeivių pailkuonės Rūtos Šepetys knyga „Tarp pilkų debesų“, išversta į daugelį kalbų. Dabar pagal šią knygą jau statomas ir filmas. Netolimoje ateityje, apie 2022 m. turėtų pasirodyti Jakutijos istorija, kurioje irgi rašoma apie lietuvių tremtinius Laptevų jūroje. Su jakutais lapteviečių brolija palaiko artimus ryšius.

J. Markausko duktė dr. Gintarė Bernotienė pristatė Leonardo Gutausko poemą, skirtą Daliai Grinkevičiūtei,

„Veidrodis žiemą“ (išleista lietuvių, anglų, rusų kalbomis, iliustruota Viktorijos Daniliauskaitės). Knygos anotacijoje rašoma: „Leonardas Gutauskas poemą „Veidrodis žiemą“ dedikavo Daliai Grinkevičiūtei, svarbaus XX a. lietuvių kultūrai liudijimo apie Lietuvos gyventojų trėmimus „Lietuviai prie Laptevų jūros“ autorei. Tačiau šioje psalmiško iškilmingumo poemoje Gutauskas tolsta nuo konkretybių ir į tremties tragediją pažvelgia visuotinesniu žvilgsniu, regi ją kaip antgamtišką žmogaus dvasios išmėginimą. Prabilęs nekalto vaiko balsu, tyrumo priešinimasi blogiui jis svarsto absoliučią etinių kategorijų plotmėje.“

Minėjime dalyvaujanti poemos vertėja į anglų kalbą Eglė Juodvalkė paskaitė fragmentą iš poemos. Tiesa, pati poema nėra nauja, ji jau buvo publikuota L. Gutausko poezijos rinkiny „In fine“, 2004 m.

Pasibaigus oficialioms kalboms, renginio dalyviai ir svečiai aplankė tremtinių žeminukę – jurtą, tremties vagoną, tame pačiame Tremties ir pasipriešinimo sektoriuje Pravienos upelio šlaite įrengtą partizanų bunkerį, skulptūrų ansamblį, apžiūrėjo instaliaciją „Našlaičių barakas“ tremtinių žeminukėje – jurtoje bei Tremties vagone esančius eksponatus, nuotraukas iš ekspedicijų į Arktį.

Lietui be perstojo pilant, minėjimo dalyvai sušilo vaišindamiesi karšta arbata ir kava – už šias vaišes „Lapteviečių“ brolijos pirmininkas J. Markauskas dėkojo jas surengusiam Bačkonių restorano savininkui Romui Paškauskui.

Gintaras Markevičius

Su valstybės vadove Dalia Grybauskaite (priekyje pirmoji iš kairės – Irutė Saulutė Špakauskienė). Šalia Prezidentės – Jonas Markauskas.

Gintaro Markevičiaus nuotr.

RENGINIŲ KALENDORIUS

SPALIO 22 d., šeštadienį, 6 val. v. - Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje vyks metinis „Clam bake” ir penktoji metinė Rudens loterija.

Rengia Šv. Kazimiero parapija

AMŽINYBĖN IŠKELIAVO GEORGE V. VOINOVICH 1936.7.15 – 2016.6.12

Š.m. birželio 12 d., naktį, savo namuose prie Erie ežero ir parko, kuriame jis dažnai mėgo pasivaikščioti su savo žmona Janet, mirė buvęs JAV senatorius George V. Voinovich. Iki paskutinės savo gyvenimo dienos, jis buvo veiklus Respublikonų partijos narys, greitai kylantis atsakomingsose pareigose: 1963 m. Ohio valstijos generalinio prokuroro pavaduotojas, 1980 m. Cleveland, OH meras, 1991 m. Ohio valstijos gubernatorius. 1999 m. JAV Ohio rajono senatorius (šioje pareigybėje jis išstarnavo iki 2011 m.).

Senatoriaus pasiekimai buvo gausūs, sąžiningi, įtaigoti jo plačių politinių pažiūrų ir darnaus šeimos gyvenimo. Jis tai priskyrė savo slovėnų kilmei: jo mama buvo slovėnė, o tėvelis kroatas/serbas. Senatorius visada uoliai rėmė Cleveland, Ohio etnines grupes ir suvokė jų svarbą. Dokumentai rodo, kad jis kruopščiai stengėsi, kad Lietuva taptų N.A.T.O. nare. Vėliau jo ryžtingos pastangos šioje srityje atvėrė duris N.A.T.O. narystėje Estijai, Latvijai ir kitoms tautybėms.

Šio straipsnio autorius, per eilę metų, įdėmiai sekė senatoriaus veiklą, girdėjo daug jo kalbų, (Vasario 16-tos proga, įvairiuose politiniuose susirinkimuose bei senatoriaus būstinėje). Senatorius gerai žinojo

autorius ryšius su „Dirva” ir neretai susitikdavo su autoriumi restorane ar pašto įstaigoje. Paskutinis mūsų pokalbis įvyko birželio 6 d. 9:40 v.r. prie įstaiigos. Po nuoširdaus pasisveikinimo, senatoriaus paklausiau kaip jo sveikata po pasitraukimo iš politinės veiklos. Jis atsakė, kad ir būdamas arti 80-ies metų jis dar dalyvauja įvairiuose komitetuose. Kai priminiau, kad bevažinėdamas dviračiu, seniai esu matęs jį su ponija vaikščiojant parke, jis nesvyruodamas atsakė, kad pasivaikščiojimai parke dar nebaigti. Šio pokalbio metu buvo paliestas ir artėjan-tis GOP (Respublikonų partijos) suvažiavimas Clevelande. Senatorius priminė, kad vienas kandidatas į prezidentus turi paaiškinti (clarify) savo paskutinį pareiškimą dėl N.A.T.O. narystės, nes, šiuo atžvilgiu, Baltijos kraštai yra labai svarbūs. Dėl senatoriaus neatidėliojamų įsipareigojimų, šis pokalbis buvo trumpas, abiem pašnekovams nežinant kad jis bus ir paskutinis. Birželio 10 d. senatorius dalyvavo Šv. Mišiose lietuvių Šv. Kazimiero šventovėje, o birželio 11 d. Clevelando miesto rotušėje kalbėjo minint slovėnų 25 metų nepriklausomybės sukakties progą.

Algirdas V. Matulionis
(Autoriaus reikalavimu, kalba netaisyta, – red.)

„DIRVOS” ATEITIS (?)

Išeivijos lietuvių tautinės minties laikraščiui ”Dirva” jau sukako 100 metų. Ši išimtina sukaktis dėl lėšų stokos ir kai kurių organizacijų bei asmenų nemokšiskumo, tyčinių kliūčių ir nenoro suvokti lietuviško tautiškumo išeivijoje reikšmę bei prasmę, praėjo be jokių iškilmių ar džiugavimų. Tų „asmenybių” gretose yra tokių, kurie užsispyrę tvirtina, kad „Dirva” savo tikslą jau pasiekė, savo užduotį atliko ir yra nereikalinga. Tai bevil-tiškos „pranašystės”, kurias kiekvienas išeivijos lietuvis turėtų atmesti.

Atsakymai mums, besikreipusiems į įvairius lietuvių fondus finansinės paramos beiėskant (žiūrėkite į 2015 m. gruodžio 8 d. laidos straipsnį „Debesuota ateitis” ir 2016 m. gegužės 10 d. straipsnį „Nesusipratimas ar pasityčiojimas?”), yra pasibaisėtini. Iš jų aiškėja, kad kai kurių fondų vadovai visiškai nesupranta, kodėl mes tos paramos ieškom, prašom ir net maldaujam.

(Atkelta iš 3 psl.)
**2015-05-22 SEIMO KOVO
11-OSIOS AKTO SALĖJE
PRIIMTA REZOLIUCIJA**

paklusni ir iniciatyvi reiškėja bei įgyvendintoja Sovietų Sąjungos okupuotoje Lietuvoje.

Konferencija „Lietuvos gyventojų genocido organ-izatoriai ir vykdytojai: is-torinis, moralinis ir teisinis atsakomybės įvertinimas”, atsižvelgdama į SSKP ir jos padalinio LKP nusikaltimų turinį, pobūdį ir mastą, rem-damasi Konferencijos kons-tatuojama dalimi, nusprendė:

- įvardinti ir paskelbti SSKP ir jos padalinį Lietuvoje – LKP – nusikalstama repre-sine organizacija 1940–41 ir 1944–91 metais, Lietuvos gyventojų genocido orga-nizatore ir vykdytoja, tokią nusikalstamą veiklą pasmerkti (pareigybių sąrašas – priede);

- pakeisti Lietuvos Respub-likos Baudžiamojo kodekso 99, 100, 104, 105, 106, 107,108, 114, 115, 118, 120, 122 straips-nių redakcijas ir nurodyti, kad už juose išvardintus nusikalti-mus atsako ne tik tai Lietuvos Respublikos piliečiai, kiti fizi-niai asmenys, bet ir juridiniai asmenys;

- kreiptis į Lietuvos Respub-likos Seimą Konferencijos sprendimą įteisinti Valstybės teisės aktų;

- Siūlyti Lietuvos Res-publikos Seimui ir Vyriausybei kreiptis į Europos Parlamentą dėl SSKP ir jos padalinio LKP, kaip tautų genocido organizatorių ir vykdytojų nu-sikalstamos veiklos politinio įvertinimo.

Gal jų tarpe yra tokių, kurie dėl jiems vieniems žinomų prie-žasčių yra pasiryžę „Dirvą” palaidoti?

Iš vieno fondo gavome laišką-atsakymą dėl mūsų prašo-mos sumos, bet reikalaujama pateikti keturis punktus pa-pildomų duomenų. Į šį fondą mes kreipėmės dėl konkrečios sumos, tačiau atsakyme buvo nurodyta, kad mums skiria-ma tik 4% tos sumos! Tokia „parama” neapmokėtų vienos „Dirvos” laidos paruošimo ir išsiuntimo. Galima tik pakar-toti: nesusipratimas ar pasi-tyčiojimas? Kiti fondai šiuo atžvilgiu elgėsi panašiai – lyg susimokėliai.

„Vilties” draugija yra labai dėkinga visiems „Dirvos” rėmėjams už nenutrūkstamą ilgametę paramą. Tai mums duoda vilties, drąsos bei pa-sišventimo ir toliau ištikimai tarnauti lietuvybės išlaikymui išeivijoje.

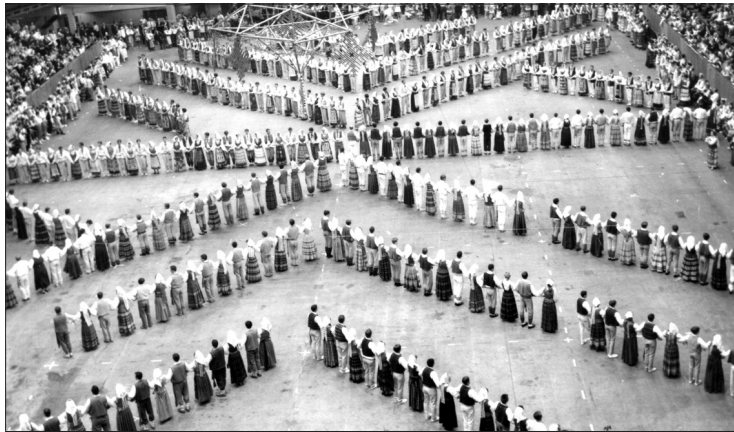
Algirdas V. Matulionis,
„Vilties” draugijos pirminin-kas

„DIRVAI” AUKOJO:

A.Abromaitis, Toronto, CAN	75
J.Bernot, Union, NJ	75
V.Trečiokas, Wethersfield, CT	45
V.Kirvelaitis, Lemont, IL	22
V.Čiurlionis, Cleveland, OH.....	20
G.Likander, Kadkakee, IL.....	15
A.Jonynas, Berlin, CT	13

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

PASKUTINIAI PASIRUOŠIMAI XV ŠOKIŲ ŠVENTEI!

III tautinių šokių šventė.

LTSC nuotr.

Jau vyksta paskutinieji pasiruošimai 15-ajai šokių šventei. Nuo pat festivalio organizavimo pradžios, per pastaruosius trejus metus, su-laukėme didžiulės paramos iš mūsų Amerikos, Kanados bei Lietuvos draugų. Esame be galo dėkingi visiems, gausiai ir visokeriopai prisidėjusiems, plušėjusiems iš peties, kad Šventė dar ilgai išliktų gyva ne tik joje dalyvavusiųjų širdyse, bet ir kaip gyvas pavyzdys ateinančioms kartoms.

Visus rėmėjus mes pagerbia-me mūsų tinklalapyje, šventės programoje bei suvenyrinėje 15-osios šokių šventės knygoje.

Visiems jau prisidėjusiems prie Šokių šventės rėmėjų reiškiamo nuoširdžią padėką.

Nuoširdžiausiai dėkojame Jums už pagalbą per paskuti-nius trejus metus. Organizuoti šią šventę yra didžiule garbė ir privilegija, ir be Jūsų visoke-riopos paramos tai būtų tiesiog neįmanoma. Tikimės, kad Jus pamatysime „Charm City” liepos 4-osios savaitgalį ir Jūs patys galėsite pasinerti į mums visiems brangų ir širdžiai arti-mą lietuviškos kultūros sukurį.

Iki pasimatymo **š.m. liepos 3 d.** 1:00 val. p.p. Royal Farms arenoje, Baltimorėje, MD!

JAV LB informacija

2016 M. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMAI

KVIEČIAME REGISTRUOTIS BALSUOTI

Gerbiami Lietuvos Respublikos piliečiai, pranešame, kad š. m. spalio 9 d. vyks Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai.

Visi rinkėjai, norintys balsuoti JAV, iki rugsėjo 14 d. turi registruotis elektroninėje rinkėjų registracijos sistemoje adresu <https://www.rinkejopuslapis.lt>

„Dirvos” informacija

